

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
KATEDRA OBCHODU A CESTOVNÍHO RUCHU

Studijní program: **B6208 EKONOMIKA A MANAGEMENT**
Studijní obor: **OBCHODNĚ PODNIKATELSKÝ**
Specializace: **CESTOVNÍ RUCH**

PROBLEMATIKA STARŠÍ GENERACE V CESTOVNÍM RUCHU
NA CHOMUTOVSKU

Vedoucí práce: **Mgr. Petr HAVEL** Autor práce: **Hana BUNEŠOVÁ**

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Problematika starší generace v cestovním ruchu na Chomutovsku“ vypracovala samostatně. Použitou literaturu a veškeré podkladové materiály uvádím v přiloženém přehledu použité literatury.

V Táboře dne

.....

Hana Bunešová

Mé poděkování patří Mgr. Petru Havlovi za vedení a odborné rady při zpracování této bakalářské práce. Dále děkuji všem ostatním, jež mi poskytli důležité informace, které jsem využila ve své práci.

OBSAH

1. ÚVOD.....	1
2. Literární rešerše.....	3
2.1. Cestovní ruch, vymezení	3
2.2. Destinace, destinace cestovního ruchu, turistika, turista	4
2.3. Seniorský cestovní ruch, senior, stáří, stárnutí	5
2.4. Geriatrie, gerontologie.....	6
2.5. Aktivní životní styl, sportovní a pohybové aktivity, turistika	7
2.6. Regionální literatura	9
2.7. Doporučené internetové stránky	10
3. Metodika práce	12
3.1. Objekt zkoumání, cíle, hypotézy	12
3.2. Použité zdroje a metody	13
3.3. Metodika výzkumu	13
3.3.1. Zhodnocení současného stavu nabídky CK a CA na Chomutovsku - anketa.....	14
3.3.2. Dotazníkové šetření mezi respondenty starší generace na Chomutovsku.....	15
4. Vymezení oblasti	18
4.1. Ústecký kraj	18
4.2. Region Chomutovsko	21
4.3. Chomutov	27
4.4. Jirkov	28
5. Prezentace výsledků ankety a dotazníkového šetření	29
5.1. Výsledky ankety v cestovní kanceláři a agentuře.....	29
5.2. Výsledky dotazníkového šetření.....	32
6. Diskuse, náměty	52

7. Závěr	54
8. Resumé	56
9. Přehled použité literatury	58
10. Seznam příloh.....	60

ABSTRAKT

<i>Název práce:</i>	Problematika starší generace v cestovním ruchu na Chomutovsku
<i>Autor:</i>	Hana Bunešová
<i>Obor:</i>	Obchodně podnikatelský
<i>Druh práce:</i>	Bakalářská práce
<i>Vedoucí práce:</i>	Mgr. Petr Havel, Katedra obchodu a cestovního ruchu, Fakulta ekonomická, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Region Chomutovsko leží v nejzápadnější části Ústeckého kraje a svojí rozlohou 935 km² se řadí do skupiny středně velkých regionů České republiky. Chomutov a Jirkov jsou největšími městy tohoto regionu. Objektem zkoumání byla problematika starší generace v cestovním ruchu na Chomutovsku. Hlavním cílem práce pak bylo analyzovat současný stav a možnosti sportovních aktivit pro seniory na Chomutovsku, se zaměřením na sportovní a turistické aktivity. Vlastní výzkum byl rozdělen do dvou částí – bylo provedeno dotazníkové šetření a anketa v jedné cestovní kanceláři a jedné cestovní agentuře.

Klíčová slova: cestovní ruch, seniorský cestovní ruch, sportovní aktivity, turistické aktivity, region Chomutovsko

ABSTRACT

The region Chomutovsko lies in the western part of the Ústecký district and with its extent of 935 square kilometres belongs to a group of middle-sized regions in the Czech Republic. Chomutov and Jirkov are the biggest cities in this region. The questions of the older generation in Chomutovsko was the subject of this research. The main point was to analyze the current status and possibilities with a focus on sport activities for seniors living in Chomutovsko. The respective research was divided into two parts – an opinion poll and a questionnaire research in one touroperator and one travel agency.

1. ÚVOD

Starého psa novým kouskům nenaučíš – toto je přísloví, které rozhodně neplatí pro lidské bytosti a studenti univerzity třetího věku jsou toho jasným důkazem.

Mýtus, že stáří je nemoc, která se mimo jiné vyznačuje zpomalováním pohybu a myšlení, je naštěstí již překonáván. Je zjištěno, že tělo i mysl se dají vytrénovat, aby fungovaly lépe a zdravěji i ve vyšším věku. Zdravější a plni energie jsou ti, kteří o věku nepřemýšlejí, jsou aktivní a optimističtí, protože věří, že na ně ještě mnoho příjemných zážitků v životě čeká a pak jsou schopni tyto myšlenky, představy a pocity uskutečňovat. Neměli bychom se pozastavovat nad tím, že lidé po osmdesátce jezdí na kole, řídí podniky, cestují a plně se účastní života. Věk by neměl hrát roli. Je nespočetně známých i neznámých osobností, kteří si zachovali vitalitu do vysokého věku, ti by měli být reprezentanty obrazu stáří. Patří mezi ně např. hudební skladatel Verdi, malíř Picasso a mnoho dalších. Stejně tak jako nemocné děti nereprezentují všechny děti a nestanovují normu pro zdravé dětství, tak ani nemocní starší lidé nejsou reprezentanty klasického stáří.

V současné době prožíváme převratné období vyznačující se výraznými demografickými změnami obyvatelstva. Střední délka života ve vyspělých zemích světa se znatelně prodlužuje, tudíž se dnes stárnutí obyvatelstva se svými ekonomickými a sociálními dopady na společnost považuje za jeden z dominantních globálních problémů lidstva. Zároveň prodloužení střední délky života můžeme považovat za jeden z největších úspěchů 20. století. Toto je jeden z mnoha důvodů, proč jsem se ve své bakalářské práci rozhodla zaměřit na problematiku seniorů a jejich aktivního životního stylu.

V posledních desetiletích se stále častěji objevuje v cestovním ruchu pojem „seniorská turistika“, důvodem je postupné stárnutí populace a prodlužující se průměrný věk a také to, že do seniorské kategorie se dostávají populačně silné ročníky poválečné generace 1946 – 1964. Seniorské cestování a turistice motivuje především poznávání a kulturní vzdělávání, dále jsou to zdravotní motivy související s péčí o zdraví. Dalším možným motivem jsou i finanční důvody, neboť v nabídce cestovních kanceláří se již

často objevují nejrůznější typy slev a výhod oproti standardní nabídce. Také společenské vlivy motivují starší generaci, aby začala cestovat a poznávat nové země, jejich kultury a zvyklosti.

Bohužel jiným, ale s problematikou seniorů velice úzce souvisejícím, problémem je snižování množství pohybu, jež je jeden z průvodních jevů současného životního stylu ve všech věkových kategoriích. Důsledkem této nečinnosti pak bývá pokles fyzické i duševní výkonnosti a velmi často i zhoršený zdravotní stav, také výskyt mnohých civilizačních onemocnění. Pravidelné pohybové aktivity mohou tvořit nejlevnější efektivní zásah, pohyb je jedním z rozhodujících faktorů, které mohou u člověka působit jako prevence potíží ve zdravotní i prožitkové oblasti.

Odchod do důchodu představuje významnou změnu v životě každého člověka a i přes to, že lidé v tomto období fyzickou aktivitu spíše snižují, měli bychom se snažit přesvědčit je o důsledcích nečinnosti a ujistit je o kladech a přínosech pohybových aktivit, při kterých si mohou nejen najít nové přátele, ale opět mít radost ze života, o které si možná již mysleli, že už se jim nikdy nevrátí.

Péče o občany, kteří se z jakéhokoli důvodu nemohou o sebe sami postarat, patří k morálním povinnostem nás všech, kdo jsme produktivní a zdraví. Tak tomu bylo po staletí u všech kulturních národů, starším lidem byla prokazována úcta ke stáří a jejich moudrosti. Toto se postupně měnilo se změnami životního stylu, mladí lidé začali odcházet za prací a svých seniorů si přestávali vážit. Mnozí senioři potřebují celodenní i noční péči, což jim nemohou zajistit ani jejich děti. Proto se zakládají různé domovy důchodců, domy s pečovatelskou službou, penziony pro seniory a další zařízení vhodná pro lidi, kteří z nějakého důvodu ztratili soběstačnost a hledají nový domov, kde najdou klid a bezpečí. Měl by motivovat k radostnému životu, kterému by vracel smysl a hodnotu za podpory odborného personálu a hlavně rodiny. U nás, bohužel, přicházejí senioři do zařízení, resp. jsou do něho rodinami umísťováni, až když jsou fyzicky a mentálně neschopni a jejich stav je mnohdy velice zanedbán. Tyto domovy se bohužel na tuto problematiku ještě dostatečně nezaměřují a chybí v nich dostatek pohybových a sportovních aktivit, většinou nabízejí jen rukodělné práce a různé kroužky. Toto jsou lehké činnosti, které se dají provozovat v rámci odpočinku, ten by se však měl pravidelně střídat s aktivní činností, aby byl pak odpočinek zasloužený.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1. CESTOVNÍ RUCH, VYMEZENÍ

Na cestovní ruch existuje mnoho definicí od různých autorů, pro ukázkou uvádím například tyto vymezení pojmu cestovní ruch, resp. turismus:

Cestovní ruch (turismus, zkratka CR, angl. tourism, travel) = komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně – správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity. Toto pojetí CR rozšiřuje statisticky zaměřené vymezení WTO¹ a obdobné vymezení v návrhu normy Evropské unie, vycházející z definice účastníka cestovního ruchu – aktivity osob cestujících do míst mimo jejich obvyklé prostředí nebo pobývajících v těchto místech ne déle než jeden rok za účelem trávení volného času, podnikání či jiným účelem. Rozšířené pojetí CR vychází z vnímání CR jako komplexního procesu, který zasahuje nejen jeho účastníky, ale také poskytovatele služeb, destinace, v nichž je cestovní ruch realizován, a tranzitní destinace. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 45)

Cestovní ruch (angl. tourism) = významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáváním a naplněním vlastních snů z příjemné dovolené. Je součástí spotřeby a způsobu života obyvatel zejména ekonomicky vyspělých zemí. Ve světovém měřítku patří vedle obchodu s ropou a automobilovým průmyslem ke třem největším exportním odvětvím. (Hesková M., 2006: s. 9)

Cestovní ruch (angl. tourism) = soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest. Značnou část těchto potřeb lze

¹ WTO (World Trade Organization) = Světová organizace cestovního ruchu

uspokojit i mimo rámec cestovního ruchu, ale právě účast na cestovním ruchu představuje vyšší stupeň jejich uspokojení. (Orieška J., 1999: s. 5)

Cestovní ruch (angl. tourism) – podle definice WTO je to: „činnost lidí, spočívající v cestování a pobytu v místech mimo místo jejich obvyklého pobytu po dobu kratší jednoho uceleného roku za účelem využití volného času, obchodu a za jinými účely.“ (Čech J., 1998: s. 14)

Turismus (angl. tourism) = součást jednoslovného označení řady aktivit spojených s cestovním ruchem. Vhodná postupná náhrada tam, kde se vžilo používání nepřesných termínů (správně mototurismus místo mototuristika, ekoturismus místo ekoturistika aj.). (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 295)

Turismus (z angl. tourism) – v češtině méně často užívaný výraz pro cestovní ruch. (Čech J., 1998:s. 55)

2.2. DESTINACE, DESTINACE CESTOVNÍHO RUCHU

Destinace (z angl. destination) = cíl, směřování (Čech J., 1998: s. 16)

Destinace (angl. destination) = směřování, cíl turistovy cesty (země, místo)

- distance destination – nejbližší cíl cesty
- main destination – navštívené místo, kde turista pobývá nejdéle
- motivating destination – místo, kterému turista přikládá základní význam (Čech J., 1998: s. 65)

Destinace cestovního ruchu (též destinace, turistická destinace; angl. tourism destination) = **1. v užším smyslu:** cílová oblast v daném regionu, typická významnou nabídkou atraktivit CR a infrastruktury CR; **2. v širším smyslu:** země, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit CR, rozvinutými službami CR a další infrastrukturou CR, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků. Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá navštívená země, nebo její některý region, případně město. V některých zemích je území rozděleno

do turisticky, historicky nebo administrativně kompaktních destinací (turistických regionů, turistických marketingových regionů s tvorbou a propagací společného turistického produktu regionu a případně i zpracováním statistik CR.

(Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 59-60)

2.3. SENIORSKÝ CESTOVNÍ RUCH, SENIOR, STÁŘÍ, STÁRNUTÍ

Tato specifická forma cestovního ruchu je vysvětlována několika autory v různých publikacích:

Seniorský cestovní ruch (angl. senior tourism) = druh CR, cestovní ruch starší generace. Nabídka na trhu pro seniory svým obsahem odpovídá potřebám, zájmům, fyzickým a ekonomickým možnostem starší generace – je přizpůsobena ekonomické situaci (výše důchodu, životní úspory), má svá další specifika – vyšší standard ubytování, přiměřená náročnost programu, důraz na poznávání aj. Vzhledem k synergii mnoha aspektů (prodlužování aktivního života a jiný životní styl, vyšší ekonomické možnosti seniorů v rozvinutých zemích aj.) patří mezi nejrychleji rostoucí segmenty CR, současně se s růstem kondice a změnou motivace postupně mění jeho náplň (aktivnější program). Viz též turisté třetího věku. (M. Pásková, J. Zelenka, 2002, s. 262)

Seniorský cestovní ruch (angl. senior tourism) = Účastníci seniorského cestovního ruchu jsou senioři (lidé v poproduktivním, tzv. třetím věku), pro které je typický dostatek volného času a dostatečný kupní fond zejména v ekonomicky vyspělých zemích. Mohou proto cestovat dlouhodoběji a častěji. Senioři mají svoje potřeby a cíle, jsou méně pohybliví, vyžadují osobní formu nabídky, zejména balíky služeb, speciální jídla a příjemnou atmosféru. Preferují určité formy dovolené, např. poznávací zájezdy, lázeňské a zdravotní pobyty, lodní zájezdy, dlouhodobé pobyty v klimaticky příjemných místech zejména v zimním období, návštěvy příbuzných, přátel a známých a tím se odlišují od ostatních skupin návštěvníků. Senioři, kteří žijí jako součást rodiny, mají větší pocit seberealizace a chuti do života, ekonomická situace je pro ně únosnější a více cestují v doprovodu členů rodiny. (Hesková M., 2006: s. 31)

Senior (angl. senior citizen) viz turisté třetího věku (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 262)

Turisté třetího věku (angl. Third Age Tourists, seniors) = segment účastníků CR zpravidla vymezený věkem nad 60 let (resp. nad 55 let, senioři). Tato věková skupina je ještě dále dělena do podskupin 55 – 64 let, 65 – 74 let a nad 75 let. Pro poskytovatele služeb CR je tato skupina obyvatel zajímavá pro svůj rostoucí podíl v populaci zejména v rozvinutých zemích, zlepšující se zdravotní stav a s ním spojenou vyšší vitální aktivitu (fyzickou i duševní) v porovnání s minulými generacemi, relativně velké množství disponibilních prostředků, množství volného času, tendenci trávit na dovolené delší období a využívání mimo jiné mimosezónních pobytů (včetně zimní rekreace na jihu u moře). (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 295-296)

Na stáří a stárnutí existuje mnoho pohledů, např.:

Stáří = Dr. Gore, anglická lékařka gerontoložka zdůrazňuje, že stáří není nemoc a tvrdí, že: „Stáří je výsledkem našeho života.“ (Rheinwaldová E., 1999: s. 18)

Stáří = především funkce duševního a tělesného stavu, a ne jen počtu let života. (Štílec M., 2004: s. 12)

Stárnutí = přirozený a biologicky zákonitý proces, který se projevuje sníženou adaptační schopností organismu a úbytkem funkčních rezerv. (Štílec M., 2004: s. 14)

Dynamická teorie stárnutí vidí člověka jako komplexní dynamický proces, mající do určité míry schopnost regenerace. (Rheinwaldová E., 1999: s.11)

Stárnutí organismu je fyziologický proces, můžeme jej však zbrzdit, budeme-li se vyhýbat činitelům, které je naopak urychlují. (Roslawski A., 2005: s. 9)

2.4. GERIATRIE, GERONTOLOGIE

Geriatric = samostatný lékařský obor interdisciplinárního charakteru, který plní nejen specifické úkoly léčebně preventivní, ale také integrační a metodické při vytváření uceleného systému zdravotních a zdravotně sociálních služeb pro seniory. Tato role je umožněna zvláště propojením geriatric jako klinické gerontologie s gerontologií experimentální a sociální. (<http://www.cggs.cz/cz/KoncepceGeriatric/>, 5. 3. 2007)

Geriatricie = nauka o prevenci a léčbě chorob starých lidí (Rheinwaldová E., 1999: s. 84)

Gerontologie = věda zabývající se vlivy fyziologie na chování seniorů (Rheinwaldová E., 1999: s. 74)

= věda zabývající se všestranným studiem jevů stárnutí, nastávajících v buňkách, tkáních, orgánech či organismech (Rheinwaldová E., 1999: s. 84)

Geriatrická kalistenika = metoda, která sestává z cvičení a z diskusí. Speciální cvičení vedou ke stimulaci nervů, relaxaci a zvýšení svalové činnosti, pozitivně ovlivňuje svalový, oběhový a respirační systém. Cílem tohoto cvičení je pohyblivost, kompletní relaxace svalů a zvýšený tonus svalů. Cvičení jsou prováděna v sedě, aby se předešlo zbytečné únavě. Osahují natahování, kolébání, otáčení, houpání a pohyb různými částmi těla, trupem a celým tělem. Velký počet kalistenických cvičení je upraven tak, aby vyhovoval geriatrické populaci. (Rheinwaldová E., 1999: s. 76)

2.5. AKTIVNÍ ŽIVOTNÍ STYL, SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ AKTIVITY, TURISTIKA

Aktivní rekreace – rekreace spojená s určitými činnostmi, např. sportem, vycházkami, návštěvou kulturních nebo sportovních akcí, prací na zahradě apod. (Čech J., 1998: s. 8)

Aktivní dovolená (angl. activity holidays, activity vacations) = obecný termín pro dovolenou, jejímž obsahem jsou sportovní aktivity a realizace různých dalších aktivit, které vedou k aktivní rekreaci účastníků. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 15)

Sportovní cestovní ruch (angl. sport tourism, sports tourism) = forma CR, jejíž účastníci jsou diváky nebo aktivními sportovci (příležitostnými, rekreačními, výkonnostními nebo vrcholovými) různých druhů outdoorových i indoorových, letních i zimních sportovních soutěží, závodů, sportovních masových akcí. Mezi masové akce patří zejména olympijské hry, mistrovství světa ve fotbale, závody F1. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 275)

Sportovní cestovní ruch (angl. sport tourism) = charakteristický pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které obvykle předpokládají určitou fyzickou kondici. Jde např. o turistiku, která může být pěší, horská, vodní, cykloturistika nebo mototuristika, ke které patří kempování a karavaning. S ohledem na roční období jsou oblíbené mnohé sportovní aktivity, v létě např. koupání a plavání ve volné přírodě nebo na koupalištích, míčové hry, tenis, pro náročnější golf, v zimě lyžování, sáňkování, bruslení. Pohybové a sportovní aktivity mimo zvyšování fyzické zdatnosti působí i na rozvíjení morálních a volních vlastností člověka, jako je např. vytrvalost, houževnatost, odvaha, kolektivnost. Technicky náročným druhům sportu se věnují účastníci cestovního ruchu převážně v pasivní podobě, a to jako sportovní diváci.

(Hesková M., 2006: s. 23)

Sportovně-rekreační služby (služby volného času) je možné z hlediska cíle účasti na cestovním ruchu považovat za jedny z nejvýznamnějších. Umožňují účastníkům aktivní využití přírodních a uměle vytvořených předpokladů pro rozvoj sportu, rekreace a turistiky. Budování zařízení pro poskytování sportovně-rekreačních služeb ovlivňuje charakter přírodních podmínek a jejich kvalita. Jde o služby související s využíváním hřišť, tělocvičen, sportovních hal, otevřených i krytých plaveckých bazénů, přírodních koupališť, sportovních stadionů, přírodních a umělých ledních ploch, upravených lyžařských svahů a běžeckých tratí, výtahů, vleků, lanovek atd. (Orieška J., 1999: s. 10-11)

Pohyb představuje širší soubor činností než sport, protože některé pohybové činnosti, např. procházky, není možné jednoznačně přiřadit ke sportu. (Orieška J., 1999: s. 178)

Pohybové aktivity = různé druhy pohybu jako jsou tělesná cvičení, sportovně rekreační aktivity, pohybové hry, turistika, plavání a jiné. (Roslawski A., 2005: s. 7)

Turistika (angl. hiking, rambling) = druh CR, kdy se účastník pohybuje vlastní silou (případně s využitím síly zvířat, ale nemotorizovaně), jde tedy o aktivní formu účasti návštěvníků na cestovním ruchu. Typický je pobyt v přírodě a často také jednodušší způsob ubytování a stravování (stan, turistická ubytovna, bivak, vlastní příprava jídel apod.). Formami turistiky jsou pěší turistika, cykloturistika, vysokohorská turistika,

silvoturistika², speleoturistika³, hipoturistika⁴, kameloturistika⁵, dobrodružný CR, survival⁶, vodní turistika, běh na lyžích aj. Termín turistika (byl odvozen od slova túra) se často nesprávně používá i pro označení činností, v nichž pohyb vlastní silou nepřevažuje nebo není jejich hlavním smyslem a měly by být označovány jako cestovní ruch (případně turismus) – např. nesprávně kongresová turistika (správně kongresový cestovní ruch), nákupní turistika (nákupní „CR“), autoturistika (přesněji autoturismus), udržitelná turistika (přesněji udržitelný cestovní ruch) apod. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 298)

2.6. REGIONÁLNÍ LITERATURA

O Ústeckém kraji se zmiňuje například kniha **Průvodce na cesty – Ústecký kraj**, kde autor vymezuje toto území takto:

„Ústecký kraj leží na severozápadě Čech a kromě Karlovarského, Středočeského a Libereckého kraje sousedí státní hranicí s Německem. Tato poloha na hlavní silniční a železniční dopravní ose spojující Prahu s Berlínem byla a je i nyní významným faktorem pro jeho hospodářský rozvoj, čemuž odpovídá i vysoká koncentrace obyvatel a průmyslu.“

² **Silvoturistika** (angl. silvy tourism, forest tourism) = forma CR, jejíž účastníci jsou motivováni pohybem v lesním prostředí a jeho poznáváním např. v rámci pěší turistiky, horské turistiky apod. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 265)

³ **Speleoturistika** (též jeskynní turistika; angl. caving, speleotourism) = forma turistiky spojená s prohlídkou a objevováním jeskynních prostor a propastí. Součástí bývají horolezecké aktivity, jeskynní potápění, projížďení na loďkách po podzemních říčkách s průvodcem. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 274)

⁴ **Hipoturistika** = jezdecký cestovní ruch; forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni vyjíždkami na koních a odehrávají si se nejčastěji v rámci pobytu na koňské farmě nebo horstelu. Jízda na koni může být součástí léčebného cestovního ruchu (hipoterapie). (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 125)

⁵ **Kameloturistika** (angl. cameltourism) = forma turistiky, u níž je hlavní motivací účastníků projížďka na velbloudech. Typická pro pouštní oblasti severní Afriky. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 129)

⁶ **Survival** = sportovní aktivita nebo forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni vyhledáváním a zvládáním extrémních situací, poznáním hranic vlastních fyzických a psychických možností. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 283)

Tato kniha také rozvádí jednotlivé regiony Ústeckého kraje, mimo jiné také region Chomutovsko, který podle autora **Marka Podhorského** zahrnuje města Chomutov, Vejprty, Hora sv. Šebestiána, Jirkov, Červený Hrádek, Březno, Kadaň a Klášterec nad Ohří a Krušné hory.

Zdena Binterová a kolektiv popisují region Chomutovsko v knize **Chomutovsko – Regionální vlastivěda** takto:

„Chomutovsko leží v západní části Ústeckého kraje a až na pár výjimek je vymezeno správními hranicemi starého okresu Chomutov. Dnešní Chomutovsko tedy končí na severu u hranic se Spolkovou republikou Německo (Sasko), kam vede hraniční přechod Hora Sv. Šebestiána – Reitzenhain, na východě sousedí s Mosteckem, na západě s Kadaňskem a jižní hranici tvoří údolí řeky Ohře, tedy polovina vodní nádrže Nechanice spolu s obcemi Březno a Hrušovany.“

Takto je vymezen region Chomutovsko na webových stránkách **Ministerstva práce a sociálních věcí**:

„Region Chomutovsko leží v nejzápadnější části Ústeckého kraje a svojí rozlohou 935 km čtverečných se řadí do skupiny středně velkých regionů České republiky. Svým charakterem patří mezi regiony průmyslově – zemědělské.“

2.7. DOPORUČENÉ WEBOVÉ STRÁNKY

Oficiální stránky města Chomutova naleznete na internetové adrese www.chomutov-mesto.cz. Kdy a kam vyrazit za kulturou, sportem a zábavou, to vše nabízí webové stránky www.muichomutov.cz. Oficiální stránky města Jirkova naleznete na internetové adrese www.jirkov.cz.

Tyto webové stránky slouží Ministerstvu pro místní rozvoj, kde jsou vymezeny regiony České republiky: http://portal.mpsv.cz/z/local/cv_info/reg_cv. Na těchto webových stránkách (www.kr-ustecky.cz) naleznete podrobné informace o Ústeckém kraji i jeho jednotlivých regionech. Úřední stránka a webové stránky jednotlivých měst

a obcí lze nalézt na internetové adrese: www.mesta.obce.cz. Informační server regionu Krušnohoří (Chomutovsko, Mostecko, Teplicko, Lounsko) lze nalézt na internetové adrese: <http://e-region.cz>. Další informační server, který nabízí užitečné informace o regionu je <http://cs.wikipedia.org/wiki/Chomutov>. Internetová adresa www.czso.cz slouží Českému statistickému úřadu.

Webové stránky České geriatrické a gerontologické společnosti⁷ naleznete na internetové adrese: www.cggs.cz. První český portál pro věkem starší, duchem mladé: www.senio.cz. Informační servis o službách pro seniory naleznete na internetové adrese www.gerontologie.cz.

Tyto webové stránky informují o aktualitách v Podkrušnohorském zooparku v Chomutově, je možno si stáhnout mapu zooparku, nahlédnout do návštěvní knihy nebo se dozvědět užitečné informace o místním ekocentru, zvířatech apod.: www.zoopark.cz. Veškeré informace o sportovní i kulturním dění v areálu Kamencového jezera lze nalézt na webových stránkách: www.kamencovejezero.cz.

⁷ Česká geriatrická a gerontologická společnost = odborná společnost České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně se sídlem ve Zlíně (<http://www.cggs.cz/cz/NaseSpolecnost/>, 28. 3. 2007)

3. METODIKA PRÁCE

3.1. OBJEKT ZKOUMÁNÍ, CÍLE PRÁCE, HYPOTÉZY

Objektem zkoumání je problematika starší generace v cestovním ruchu na Chomutovsku.

Hlavním cílem práce bylo analyzovat současný stav a možnosti sportovních aktivit pro seniory na Chomutovsku, se zaměřením na sportovní a turistické aktivity.

Dílčí cíle:

- ◆ Vymezit zvolený region – Chomutovsko
- ◆ Analyzovat současný stav, zmapovat nabídku sportovních zařízení a turistických možností v regionu
- ◆ Pomocí dotazníkového šetření zjistit zájem seniorů o aktivní životní styl, cestování, turistiku a sport, náplň jejich volného času a dovolených
- ◆ Prostřednictvím malé ankety v cestovní kanceláři a agentuře zjistit, zda a jak reagují na trendy v cestovním ruchu a nabízejí produkty specializované na seniory
- ◆ Na základě zmapování současných možností regionu a zhodnocení dotazníkového šetření a ankety nastínit další možnosti a řešení pro zlepšení situace
- ◆ Nabídnout výstupy z této bakalářské práce zástupcům regionu, např. vedení domovů důchodců a klubů důchodců

Výchozí hypotézy:

- ◆ Senioři preferují aktivní trávení volného času
- ◆ Starší generace má zájem o sportovní a turistické aktivity
- ◆ Tyto aktivity napomáhají k fyzické i psychické kondici seniorů
- ◆ Sport a vhodně zvolené pohybové aktivity přispívají ke zdraví seniorů a jejich kvalitě života
- ◆ Cestovní kanceláře a agentury nenabízejí dostatek produktů určených pro seniory
- ◆ Internet nabízí velkou šanci pro seniory zůstat v kontaktu se společností

3.2. POUŽITÉ ZDROJE A METODY

Ke své práci jsem používala **odbornou literaturu** pro vymezení základních pojmů a nastínění problematiky, **internet** pro doplnění aktuálních informací a další získávání dat, články a stati zaměřené na cestovní ruch jsem čerpala z **periodik**.

V současné době je mnohem lepší přístup k literatuře týkající se seniorů, aktivního životního stylu ve stáří a dalších publikací týkající se trendů seniorské turistiky. Také se zvýšilo množství internetových stránek určených pro starší generaci, kde se tito lidé mohou dozvědět o různých společenských, kulturních i sportovních akcích nebo zde mohou najít užitečné informace o zdraví, sportu, nabídce kulturních a společenských zařízení atd. Bohužel toto médium ještě není touto skupinou obyvatel dostatečně využíváno, ale trend ukazuje, že do budoucna se podíl starších uživatelů internetu mnohonásobně zvýší.

Metody použité pro výzkum byly **dotazování - písemné** a **osobní**, dále pak **řízené rozhovory**.

3.3. METODIKA VÝZKUMU

Vlastní výzkum byl rozdělen do dvou oblastí. První částí byla anketa v jedné cestovní kanceláři a jedné cestovní agentuře v regionu. Druhou částí bylo provedení dotazníkového šetření mezi respondenty starší generace.

3.3.1. ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU NABÍDKY CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ A AGENTUR NA CHOMUTOVSKU - ANKETA

Na otázky odpovídali pracovníci jedné cestovní kanceláře a jedné cestovní agentury, které působí přímo v Chomutově.

Cílem ankety bylo zjistit, zda cestovní kanceláře a agentury na Chomutovsku nabízejí specializované produkty cestovního ruchu pro segment seniorů, zda je pro ně tento segment perspektivní do budoucna a jestli je třeba důkladněji se na něj zaměřit. Přesné znění ankety, resp. otázek pokládaných při řízeném rozhovoru, je uvedeno v příloze č. 1.

Myšlenka ankety:

Zmapování nabídky produktů cestovních kanceláří a agentur v regionu Chomutovsko specializovaných na segment seniorů.

Koncepce ankety:

- ◆ Nabízejí cestovní kanceláře a agentury specializované zájezdy a služby určené pro starší generaci?
- ◆ Je podle zástupců cestovní kanceláře a agentury tento segment perspektivní do budoucna a hodlají se na něj zaměřit?
- ◆ Měly by být podle zástupců těchto podniků rozdíly v nabízených zájezdech a službách, je zapotřebí nadstandardních služeb pro seniory oproti ostatním produktům?

Časový harmonogram:

- ◆ Sestavení ankety do 31. 9. 2006
- ◆ Schválení ankety do 31. 10. 2006
- ◆ Samotný výzkum do 31. 1. 2007
- ◆ Zpracování výsledků do 28. 2. 2007

3. 3. 2. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI RESPONDENTY STARŠÍ GENERACE NA CHOMUTOVSKU

Při sběru informací týkajících se problematiky seniorského cestovního ruchu se nelze neseťkat s několika teoriemi a rozdělením seniorů do věkových kategorií.

Například autor knihy **Cestovní ruch – Vývoj, organizace a řízení**, Ing. **Miroslav Čertík, CSc.**, rozděluje z důvodu lepšího chápání potřeb seniorů a pro kvalifikovanější práci s jednotlivými segmenty seniorské turistiky starší generaci na skupiny 50 plus, 60 plus a 70 plus.

Pro M. Páskovou a J. Zelenku jsou senioři segment cestovního ruchu zpravidla vymezený věkem nad 60, resp. nad 55 let, přičemž je tato věková skupina ještě dále dělena do podskupin 55 – 64 let, 65 – 74 let a nad 75 let.

Ve svém výzkumu jsem dotazovala celkem 200 respondentů ve věku nad 55 let, aby byla zajištěna výpovědní hodnota dotazníku, a věkové segmenty jsem určila po dohodě se svým vedoucím práce následovně:

1. skupina: 55 – 60 let
2. skupina: 61 – 65 let
3. skupina: 66 – 70 let
4. skupina: 71 – 75 let
5. skupina: 76 let a více

Při dotazování mezi seniory byl ohleduplnější a citlivější přístup nutností, především při odhadování věku respondentů. Přesné znění dotazníku je uvedeno v příloze č. 2.

Myšlenka dotazníkového šetření:

Zjistit zájem starší generace v regionu Chomutovsko o sportovní a turistické aktivity, o aktivní životní styl.

Koncepce dotazníkového šetření:

- ◆ Zjistit náplň volného času seniorů.
- ◆ Zjistit oblíbenou destinaci pro dovolenou.
- ◆ Zjistit preference České republiky či zahraničí při výběru destinace.
- ◆ Zjistit, zda preferují aktivní životní styl.
- ◆ Zjistit, do jaké míry současná generace seniorů využívá internet.
- ◆ Zjistit, odkud senioři čerpají inspiraci na dovolenou.
- ◆ Zjistit názor na dostatečnost sportovních zařízení a turistických možností v regionu.
- ◆ Zjistit, které turistické atrakce a historické památky v regionu senioři pravidelně navštěvují.

Výběrový soubor respondentů:

Z celkového počtu 200 rozdaných dotazníků se zpět vrátilo pouze 143 dotazníků vyplněných, uvedeno v procentech 71,5 %.

Vyváženosti v počtu respondentů v jednotlivých věkových kategoriích se, bohužel, nepodařilo dosáhnout, především z důvodu, že členy klubů důchodců v jednotlivých domovech či penzionech pro důchodce jsou především občané starší 76 let, tato kategorie je tedy zastoupeny 60 respondenty. Třetí a čtvrtá věková kategorie je poměrně vyvážená, ve věku 66 – 70 let odpovědělo 28 respondentů, ve věkové kategorii 71 – 75 let odpovědělo 30 respondentů. Kategorie 61 – 65 let je zastoupena čtrnácti respondenty, v poslední věkové kategorii 55 – 60 let odpovědělo na tuto otázku 8 respondentů. Tři z celkového počtu respondentů svůj věk neuvedlo.

Dotazníky byly rozdány 96 respondentům, kteří jsou členy klubu důchodců, samostatně činného či vedeného pod správou některého z domovů či penzionů pro důchodce v regionu. Na zbylé 104 dotazníky odpovídali samostatně žijící senioři ve městech Chomutov a Jirkov a okolních obcích.

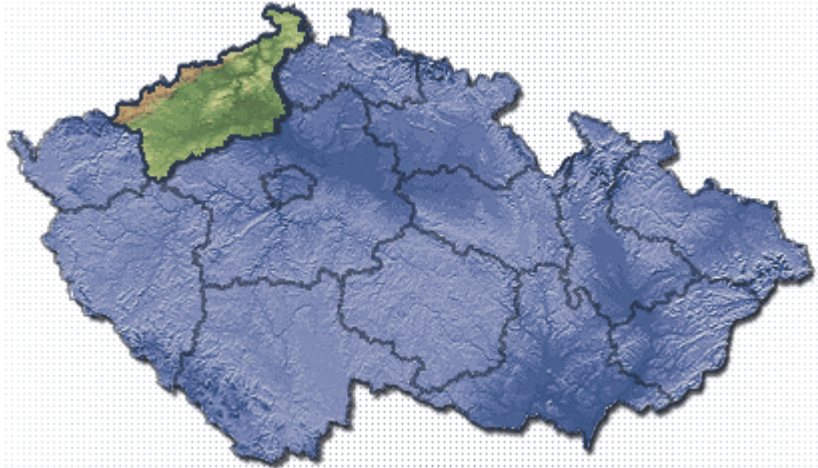
Vrátilo se však pouhých 61 vyplněných dotazníků od členů klubů důchodců, 82 dotazníky mi vyplnili samostatně žijící senioři v regionu.

Časový harmonogram:

- ◆ Sestavení dotazníku do 31. 5. 2006
- ◆ Schválení dotazníku do 15. 6. 2006
- ◆ Vlastní dotazníkové šetření prováděno do 15. 9. 2006
- ◆ Zpracování výsledků a vyhotovení zprávy do 31. 10. 2006

4. VYMEZENÍ OBLASTI

Mapa č. 4.0 - Vyznačený Ústecký kraj na mapě ČR

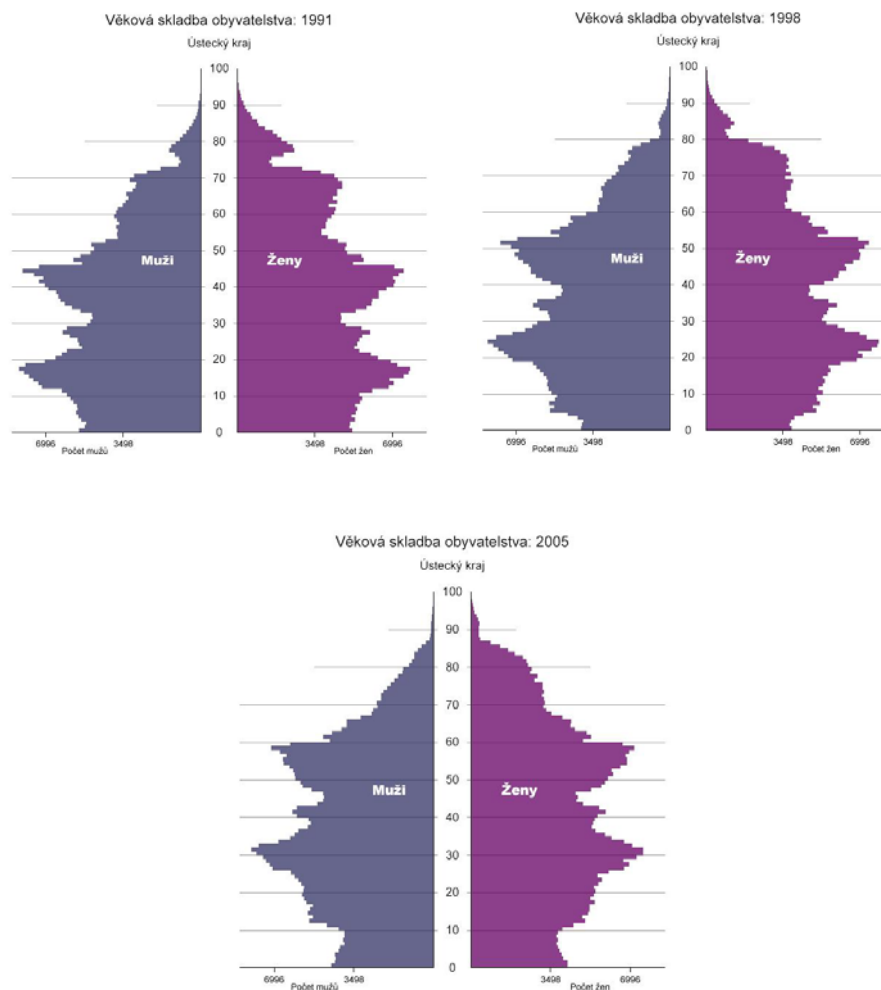
Zdroj: webové stránky Ústeckého kraje

4.1. ÚSTECKÝ KRAJ

Na území Ústeckého kraje se nachází 46 měst a 354 obcí, v nichž žije 823 173 obyvatel (údaje k 1. 1. 2006 dle ČSÚ). Mezi jednotlivými částmi kraje jsou však velké rozdíly ve stupni urbanizace, v ekonomické struktuře i v kvalitě životního prostředí, což odpovídá odlišným přírodním poměrům, často i odlišné historii.

Podle těchto kritérií lze kraj rozdělit na čtyři oblasti s odlišným charakterem. První je pánevní oblast prostírající se na území Chomutovska, Mostecká, Teplicka a částečně i Ústecka. Druhá oblast zahrnuje Lounsko, Žatecko a Litoměřicko. Třetí oblast leží na území Děčínska a čtvrtou oblastí jsou Krušné hory. (Podhorský M., 2004: s. 7)

Graf č. 4.1.1. - Věková skladba obyvatelstva v Ústeckém kraji v letech 1991, 1998 a 2005

Zdroj: Český statistický úřad

Geografické údaje

Z geografického hlediska je území Ústeckého kraje velice rozmanité. Jeho jihozápadní hranice probíhá podél okraje Doupovských hor, severozápadní část tvoří Krušné hory a v jeho severní části se rozkládá Děčínská vrchovina. Na severovýchodě do kraje malou částí zasahují Lužické hory a ve střední části ční vrcholy Českého středohoří. Jižní část kraje je převážně rovinatá. Nejvyšším bodem Ústeckého kraje je severovýchodní úbočí Klínovce, i když jeho vrchol již leží v Karlovarském kraji. (Podhorský M., 2004: s. 7)

Vodstvo

Mezi nejvýznamnější řeky Ústeckého kraje patří Ohře, Labe, Ploučnice a Kamenice. Z menších toků je třeba zmínit říčky Chomutovku, Mandavu, Křinici, Bystrou a Blšanku. (Podhorský M., 2004: s. 7)

Podnebí

Kraj leží v klimaticky mírném pásu s typickým střídáním ročních období. Charakter podnebí do značné míry ovlivňuje pásmo Krušných hor, jejichž hřeben je překážkou proudění chladného vlhkého vzduchu do Atlantského oceánu. V horských částech kraje jsou časté vysoké srážky a nízké průměrné teploty, jižní část kraje leží ve srážkovém stínu a průměrné teploty jsou zde vyšší. Oblast s nejvyšší průměrnou roční teplotou v Čechách se nachází východně od Litoměřic. (Podhorský M., 2004: s. 9)

Turistika a sporty v Ústeckém kraji

Ústecký kraj vyniká rozmanitou krajinou a zvláště jeho hornaté oblasti patří mezi turisticky nejzajímavější místa v republice. Mezi nejnavštěvovanější lokality patří Krušné hory, České středohoří, Lužické hor, Labské pískovce a České Švýcarsko. Jsou to oblasti s převážně neporušenou přírodou, na jejichž území bylo vyhlášeno několik velkoplošných chráněných území.

Celý Ústecký kraj je protkán sítí značených stezek, které zpřístupňují i jeho nejdlehlější části. Příznivci pěší turistiky zde najdou mnoho možností ke kratším výletům i náročnějším túrám.

Horské části i rovinatější oblasti Ústeckého kraje nabízejí skvělé podmínky pro provozování různých druhů sportů. V letním období je to např. pěší turistika, horská i rekreační cyklistika. Mezi oblíbené rasy patří Labská cyklostezka. Vyhledávanými místy jsou i některé vodní plochy, např. Nechranická přehrada, Kamencové jezero, zde je v nabídce i nový speciální vodní lyžařský vlek. Výlet do Mostu si můžeme zpestřit návštěvou autodromu, hipodromu či aquadromu. Horolezci si přijdou na své v oblasti Labských pískovců a Českého Švýcarska. V zimních měsících poskytují Lužické i Krušné hory ideální podmínky pro běžkaře i sjezdaře, např. na Klínovci. (Podhorský M., 2004: s. 11-12)

4.2. REGION CHOMUTOVSKO

Svou rozlohou 48 613 ha zabírá region Chomutovsko 9,1 % rozlohy Ústeckého kraje, a byl tak k 1. 1. 2004 druhým největším správním obvodem v kraji. Převážná část z jeho obyvatel žije ve městech Chomutov a Jirkov. (Binterová Z. a kol., 2006: s. 9)

Pro účely své bakalářské práce bylo vhodnější určit si užší vymezení regionu Chomutovsko, neboť původní území regionu bylo příliš rozsáhlé. Území Chomutovska má tedy dvě ústřední velká města, tj. Chomutov a Jirkov a k nim náležící obce v jejich správním území.

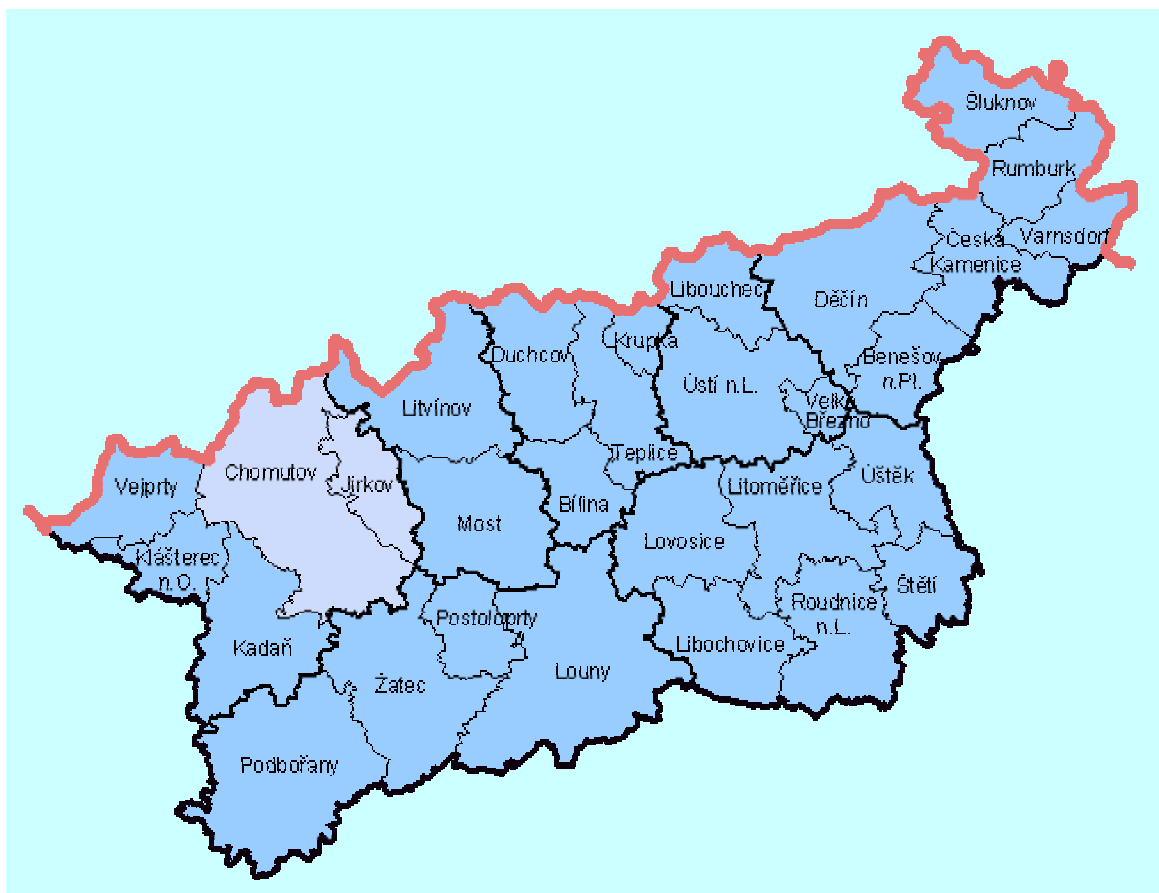
Obce ve správním území Chomutova:

- ◆ Výsluní
- ◆ Hora sv. Šebestiána
- ◆ Kálek
- ◆ Blatno
- ◆ Křimov
- ◆ Místo
- ◆ Málkov
- ◆ Spořice
- ◆ Černovice
- ◆ Březno
- ◆ Droužkovice
- ◆ Všehrady
- ◆ Hrušovany
- ◆ Nezabylice
- ◆ Bílence
- ◆ Údlice

Obce ve správním území Jirkova:

- ◆ Strupčice
- ◆ Vše study
- ◆ Pesvice
- ◆ Otvice
- ◆ Strupčice
- ◆ Vysoká Pec
- ◆ Boleboř

Mapa č. 3 - Ústecký kraj s vyznačeným regionem Chomutovsko

Zdroj: <http://mapy.idnes.cz/cr>, 24. 3. 2007

Geografické členění

Chomutovsko spadá do provincie Česká Vysočina a řadí se ke Krušnohorské soustavě. (Binterová Z. aj., 2006: s. 15) Z geografického hlediska jsou zde dva zcela odlišné celky. Prvním jsou Krušné hory s drsnějším klimatem, málo vhodné pro zemědělství, ale bohaté na zdroje surovin, a druhým celkem je úrodná nížina podkrušnohorského zlomu s bohatými nalezišti hnědého uhlí a průmyslovými železářskými a uhelnými společnostmi. (Binterová Z. a kol., 2006: s. 9)

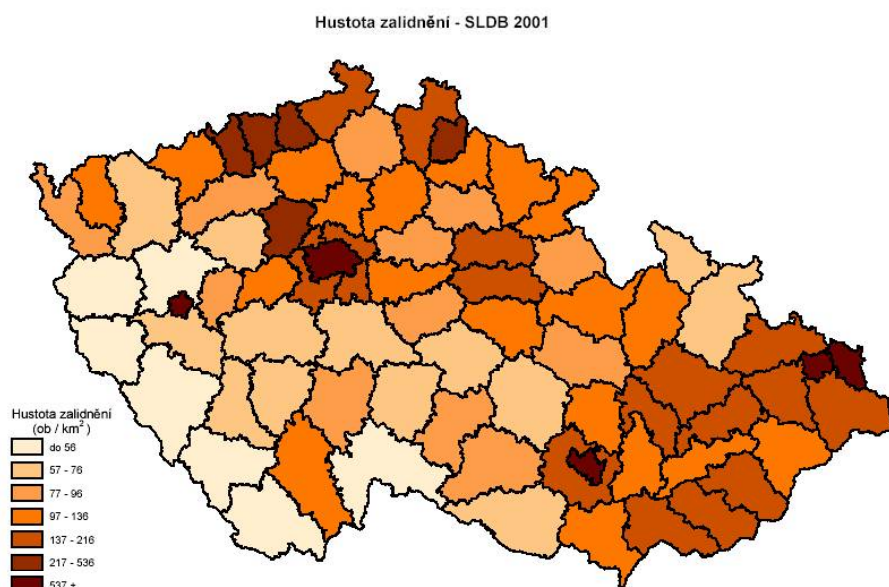
Chomutovský region je z hlediska přírodních podmínek velice zajímavou oblastí. Přestože je to poměrně malé území, vyniká mimořádnou pestrostí a rozmanitostí krajiny. Rozpětí nadmořských výšek je značné, pohybuje se mezi 220 m. n. m. (údolí Ohře u Stranné) a 916 m. n. m. (Krušné hory, Mezihorský vrch – nejvyšší zeměpisný bod chomutovského regionu). (Binterová Z. a kol., 2006: s. 13)

Klimatické poměry

Základní rámeček podnebí Chomutovska je určen jeho polohou v mírně vlhkém podnebném pásu. Velká proměnlivost počasí je způsobena polohou na styku vlivu oceánu od západu a vlivem kontinentu od východu. Z přírodních složek je výrazným klimatickým činitelem velký rozdíl nadmořských výšek. Díky tomu je na Chomutovsku zastoupena klimatická oblast chladná, mírně teplá i teplá. Průměrná roční teplota se pohybuje přibližně od 8 °C v nížinné části, po 4,5 °C v horské části regionu. Přízemní vítr je ovlivněn především velkou členitostí terénu. V regionu Chomutovsko převládají západní a jihozápadní větry. Velice důležitým klimatickým činitelem pro Chomutovsko jsou také teplotní inverze. (Binterová Z. a kol., 2006: s. 18)

Hustota zalidnění a počet obyvatel

Mapa č. 4 - Hustota zalidnění v České republice roku 2001

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka č. 4.2.1 - Hustota zalidnění ČR a vybraném regionu

Území, kraj, okres	Hustota zalidnění na 1 km ²	Podíl obyvatel (v %) ve věku 65+
Česká republika	130	14,2
Ústecký kraj	154	12,6
Chomutov	134	11,2

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka č. 4.2.2 Rozloha území a počet obyvatel

Území, kraj, okres	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	z toho	
			muži	ženy
Česká republika	78 866	10 251 079	5 022 648	5 248 431
Ústecký kraj	5 335	823 173	403 883	419 290
Chomutov	935	125 231	61 536	63 695

Zdroj: Český statistický úřad

Věková struktura obyvatelstva

Vývoj věkové struktury obyvatelstva je pro obce závažným faktorem, ukazuje na současnou i budoucí potřebu škol, domovů důchodců a jak počet osob v produktivním věku pokryje potřebu pracovních sil, případně jak vzroste nezaměstnanost. V 60. letech 20. století ještě patřil region Chomutovsko k nejmladším okresům republiky s průměrným věkem 28 let.

Přestože na počátku 70 let vzrostl počet dětí do 14 let a Chomutovsko v té době dosahovalo jedné z největších porodností v celé republice, zvýšil se do roku 1979 průměrný věk na 32 let.

Stárnutí obyvatelstva v regionu Chomutovsko je markantní již od 80. let, stejně jako s tím související pozvolný vzestup obecné úmrtnosti. (Binterová Z. a kol., 2006: s. 100)

Národnostní struktura v průběhu let

Do roku 1945 bylo území Chomutovska dlouhou dobu osídleno převážně německým obyvatelstvem, Češi tu byli ve výrazné menšině. Odsun německých obyvatel po druhé světo-vé válce situaci ale zcela změnil. Po skončení odsunu v roce 1947 zůstalo na Chomutovsku 2 655 Němců z celkového počtu 55 431 obyvatel. Po roce 1945 se sem začali vracet Češi, kteří museli v roce 1938 odejít, a přicházeli také obyvatelé z různých částí celé republiky, kteří doufali, že tu najdou práci a lepší podmínky pro život. Později přijížděli i různí neemigranti české národnosti, jejichž rodiče odešli z Čech za půdou a za prací.

Na Chomutovsko přišlo například velké množství neemigrantů z Francie, Rumunska, z východního Slovenska přišli také Maďaři a velký počet romského obyvatelstva. Pohyb obyvatel v prvních poválečných letech byl na Chomutovsku odrazem poměrně složitého vývoje, který se vyznačoval na jedné straně velkým rozmachem těžkého průmyslu, zvláště v Chomutově a uhelné oblasti, na druhé straně také velmi pomalým vývojem horské oblasti s malým počtem atraktivních pracovních příležitostí. Noví obyvatelé přišli z různých krajů a různých sociálních poměrů, takže tu vznikla velice nesourodá společnost. Než se však lidé stačili vzájemně sžít, došlo k další nucené vnitřní migraci obyvatel z rušených obcí a měst. Většina se přestěhovala

do obou měst – Chomutova a Jirkova, čímž vzrostl počet jejich obyvatel.

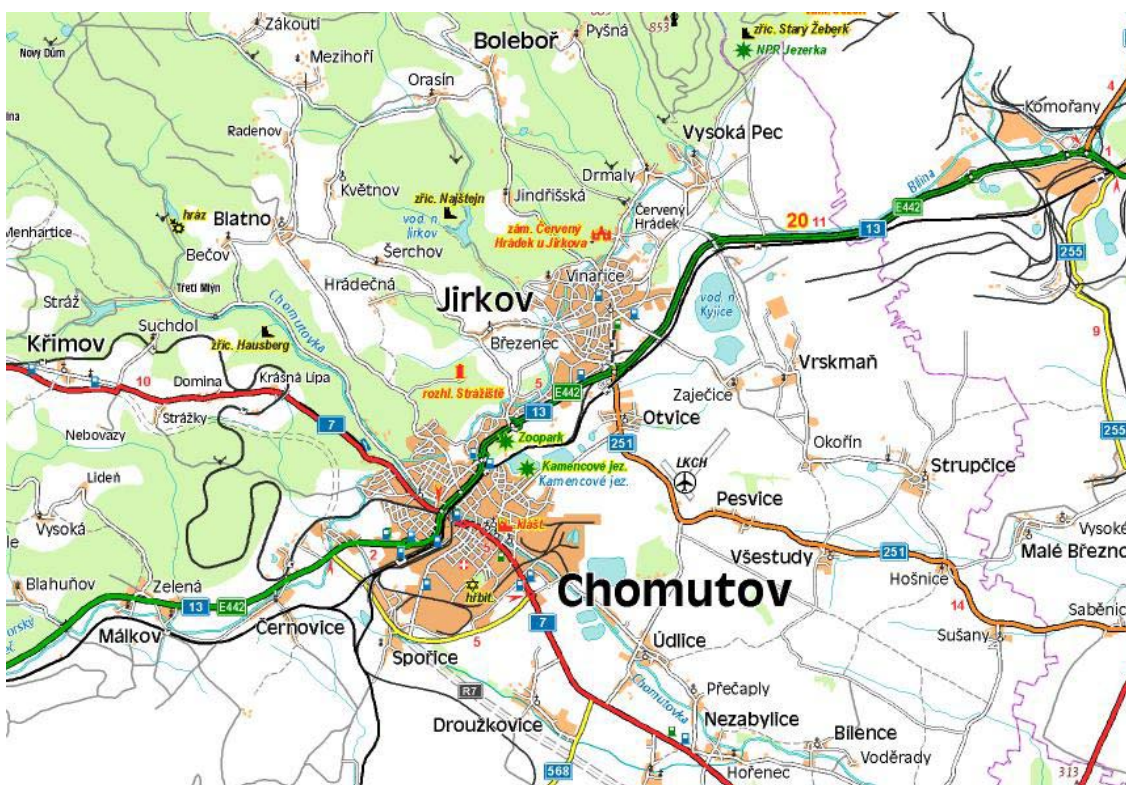
K 1. lednu 2004 žilo v obou chomutovských městech celkem 71 307 obyvatel, zatímco v ostatních obcích Chomutovska pouze 9 720 obyvatel. K témuž datu žilo na Chomutovsku přechodně také 721 cizinců, z toho 452 Vietnamců, 141 Ukrajinců, 88 Slováků, 31 občanů Ruské federace a 9 občanů Spojených států amerických. Podle posledního sčítání lidu z roku 2001 se k německé národnosti přihlásilo na Chomutovsku 1 211, k polské 157 a k romské národnosti jen 136 osob – Romů zde však žije podstatně více. (Binterová Z. a kol., 2006: s. 100)

Sport a volný čas

Chomutov je městem se sportovní tradicí na vrcholové i masové úrovni. Do roku 1990 bylo ve městě několik velkých tělovýchovných jednot, které sdružovaly v rámci Československého svazu tělesné výchovy převážnou část sportovních oddílů. Nebylo možné zakládat samostatná občanská sdružení, i proto měla v té době největší tělovýchovná jednota VTŽ Chomutov celkem 19 oddílů, z nichž více než polovinu tvořila mládež. Po roce 1990 dochází ve sportovním prostředí k zásadnímu obratu a velké tělovýchovné jednoty se převážně restrukturalizovaly.

Město sportu věnuje velkou péči a pozornost, i proto založilo Správu sportovních zařízení, která se stará o provoz zimního stadionu, městských lázní (v devadesátých letech měla jednota TJ Slavie Chomutov zástupce v reprezentačních výběrech seniorů; s. 134) a městské sportovní haly a fotbalového stadionu. (Binterová Z. a kol., 2006: s. 132)

Mapa č. 4 - Dopravní dostupnost na Chomutovsku

Zdroj: <http://mapy.idnes.cz/cr>, 24. 3. 2007

4.3. CHOMUTOV

Chomutov je obec s rozšířenou působností a do jeho správního území patří jedna obec s pověřeným obecním úřadem Jirkov a dalších 23 obcí. Chomutov leží na úpatí Krušných hor, poblíž hranic se Spolkovou republikou Německo. Katastrální výměra činí 2 934 ha a počet obyvatel 51 651.

Chomutov lze charakterizovat jako důležitý dopravní uzel a hospodářské a správní centrum bývalého okresu. Býval znám jako město těžkého průmyslu, energetiky, hutnictví a hnědouhelné těžby. Dřívější těžký průmysl je v Chomutově postupně nahrazován lehkým průmyslem v nové průmyslové zóně. Velká pozornost je věnována dopravním sítím a dále památkové zóně. Ve středu města se dochovalo množství historických památek a velkému zájmu turistů se těší i ojedinělý Podkrušnohorský zoopark a Kamencové jezero. (www.chomutov-město.cz/soucasnost, 23. 3. 2007)

4.4. JIRKOV

Město Jirkov leží ve výšce kolem 300 m n. m. na jihozápadním okraji Mostecké hnědouhelné pánve. S blízkým Chomutovem sousedí na jihu a je od města oddělen pouze okružní silnicí. Centra obou měst jsou od sebe vzdálena pouhých 6 km.

Historické jádro Jirkova je obklopeno věncem moderních sídlišť, kterých je v Jirkově pět, mnohé původní části města již zanikly nebo splynuly s novými.

Dnešní Jirkov je z demografického hlediska jedním z nejmladších měst České republiky, ve městě působí patnáct školních zařízení. Aktivně činných je přes 60 zájmových organizací vč. sportovních klubů a základní umělecká škola, které významně ovlivňují společenskou atmosféru ve městě. Centrum kulturního dění a cestovního ruchu v Jirkově je dnes zámek Červený Hrádek, město má také dvě galerie, od roku 1991 městskou galerii a od roku 1996 i galerii zámeckou. (www.jirkov.cz/mesto-jirkov/soucasnost/, 24. 3. 2007)

5. PREZENTACE VÝSLEDKŮ ANKETY A DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

5.1. VÝSLEDKY ANKETY V CESTOVNÍ KANCELÁŘI A AGENTUŘE

Cestovní kancelář Firo tour

1. Nabízíte nějaký produkt určený výhradně pro seniory?

Ano, produkty pro seniory máme letos v nabídce poprvé.

Např. U vybraných ubytovacích kapacit (tříhvězdičkové, čtyřhvězdičkové hotely) v určitých termínech (i v sezóně) nabízíme u leteckých zájezdů zvýhodněné ceny. Podmínkou jsou 2 senioři na pokoji. První platí plnou katalogovou cenu + klasické poplatky, druhá osoba platí pouze 70 % katalogové ceny + klasické poplatky.

Slevy pro seniory nejsou limitovány sezónou nebo termínem, kdy je senior zaplatí. Slevy však neplatí pro zájezdy last minute⁸, sleva se vztahuje pouze na katalogové ceny.

2. Je pro vás tento segment do budoucna perspektivní? Pokud ano, proč?

Nevím. Podle mého názoru asi ano. Toto je otázka spíše pro management.

3. Jaký, Vámi nabízený, produkt je seniory nejvíce žádaný?

Různě, hlavním faktorem při výběru produktu je cena.

4. Jaké služby či package jsou podle Vás pro seniory nejvíce vhodné, je pro tento segment potřeba nadstandardních služeb? Žádají je?

Podle náročnosti klienta.

5. Nabízíte:

a) zájezdy/pobyty do okolí – v regionu Chomutovsko?

Zájezdy/pobyty do regionu Chomutovsko v nabídce nemáme. Lze však vytvořit zájezd šitý na míru dle přání klienta.

⁸ Last minute = způsob podpory prodeje v cestovním ruchu, nabídka a prodej služby CR, package (balík služeb) nebo zájezdu v termínu několik dní před termínem jejich realizace. (Pásková M., Zelenka J., 2002: s. 224)

b) Zájezdy/pobyty vč. pobytových a sportovních aktivit? Jsou seniory žádány?

Zájezdy se sportovními a pohybovými aktivitami jsou žádány spíše zahraniční klientelou a do zahraničí, např. do Rakouska a Německa. Jsou žádány wellness a rehabilitačně-relaxační pobyty, resp. služby, ale spíše od zahraničních klientů. Povědomí a zájem o tyto služby se v ČR teprve rozmáhá.

Cestovní agentura Emilie Dařilková

1. Nabízíte nějaký produkt určený výhradně pro seniory?

Ano, především slevy pro seniory. Výhody u tuzemských pobytů jsou např. takové, že běžná klientela (dospělí) platí za pobyt katalogovou cenu, ve které je zahrnuta polopenze, zatímco senioři za tuto cenu mají možnost využít plné penze.

2. Je pro vás tento segment do budoucna perspektivní? Pokud ano, proč?

Ano, vždyť už dnes tvoří velkou část obyvatelstva. Užívají si volný čas i svých úspor, začínají volný čas využívat aktivně.

3. Jaký, Vámi nabízený, produkt je seniory nejvíce žádaný?

V tuzemsku jsou to pobytové zájezdy na horách, kde se ve volném čase senioři věnují procházkám a odpočinku. Z nabídky zahraničních zájezdů si senioři vybírají zajímavé a cenově výhodné nabídky a slevy, v samotných destinacích se zájem o ně neliší. Hlavním faktorem při výběru je cena.

4. Jaké služby či package jsou podle Vás pro seniory nejvíce vhodné, je pro tento segment potřeba nadstandardních služeb? Žádají je?

Nechtějí nadstandardní služby, využívají standardní nabídky v katalogích.

5. Nabízíte:

a) zájezdy/pobyty do okolí – v regionu Chomutovsko?

Pobyty na horách, pronájem chat a chalup. Okolí regionu Chomutovsko není považováno za atraktivní destinaci.

b) Zájezdy/pobyty vč. pobytových a sportovních aktivit? Jsou seniory žádány?

V hotelech využívají všechny doplňkové služby, především relaxační a rehabilitační zařízení. Výhradně za sportem a pohybovými aktivitami na dovolenou seniory nejedí.

Zhodnocení výzkumu u CK, CA

Z tohoto malého průzkumu u nejnavštěvovanější a nejoblíbenější cestovní kanceláře a cestovní agentury vyplývá, že segment seniorů je pro ně opravdu perspektivní do budoucna a management obou podniků si plně uvědomuje význam produktu pro tuto skupinu obyvatel, jejichž podíl na počtu obyvatel v České republice má rostoucí trend. Nejžádanějšími produkty v tuzemsku jsou pobytové zájezdy do horských oblastí, kde mají seniory možnost provozovat své oblíbené aktivity, jako jsou procházky a relaxačně-rehabilitační aktivity, odpočívat a v malé míře i sportovat. Vybraný region není příliš atraktivní pro současnou starší generaci na Chomutovsku.

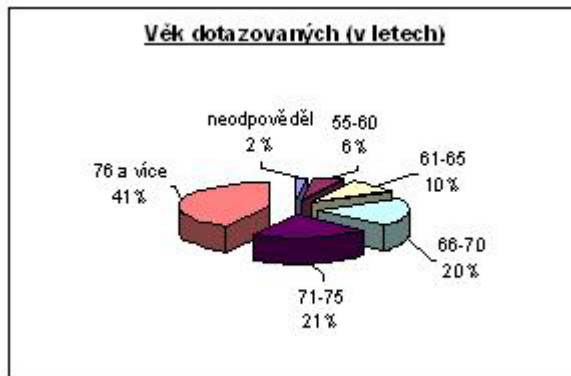
V průběhu let se očekává nárůst zájmu o sportovní a pohybové aktivity i u tohoto segmentu, protože generace mladších seniorů nebo lidí, kteří teprve do penze půjdou, využívá svůj volný čas mnohem aktivněji než generace současná.

Turisté třetího věku dále využívají všech možných slev, které cestovní kanceláře nabízejí. Výhradně však produkty pro seniory ještě v nabídce těchto subjektů nejsou. Služby, které jsou seniory využívány, jsou většinou relaxačního či rehabilitačního charakteru, jako jsou např. bazény, perličkové koupele, masáže apod.

5.2. VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

OTÁZKA Č. 1 – KOLIK JE VÁM LET?

Graf č. 1 - Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

Z grafu vyplývá, že největší podíl respondentů je v páté věkové kategorii, tj. 76 let a více. Kategorie 71 – 75 let je druhou nejzastoupenější kategorií, až třetí je kategorie seniorů ve věku 66 – 70 let, která se však liší od předchozí kategorie o pouhé jedno procento. Seniori ve věku 61 – 65 let jsou zastoupeni 10 %, zbylá kategorie starších obyvatel ve věku 55 – 60 let zaujímá páté místo a je zastoupena pouze 6 %. Zbylá dvě procenta respondentů svůj věk neuvedla.

OTÁZKA Č. 2 – JAKÉHO JSTE POHLAVÍ?

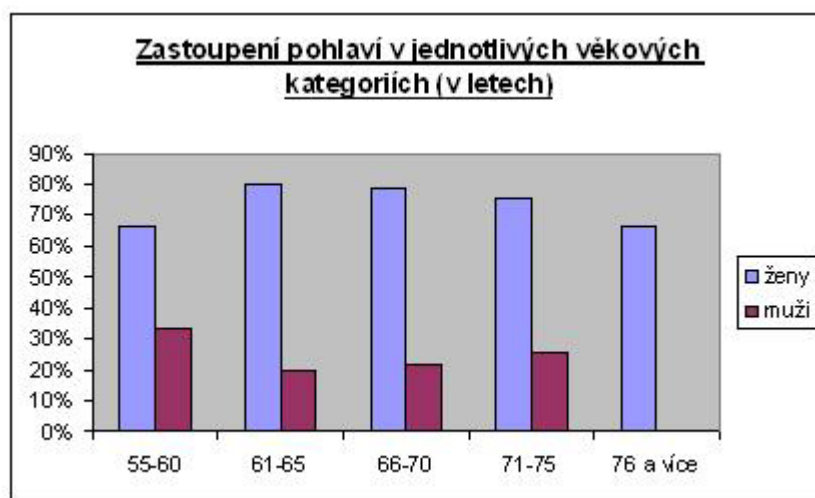
Graf č. 2.1. – Výsledek dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

U této otázky je evidentní, že převahu mezi respondenty mají ženy, které jsou zastoupeny 72 %, muži pak 27 %. Zbýlé jedno procento respondentů své pohlaví neuvedlo. Je vhodné podotknout, že ženy při vyplňování dotazníků byly mnohem ochotnější spolupracovat, což se nakonec také projevilo v procentuálním zastoupení v celkovém hodnocení i v jednotlivých věkových kategoriích, což je znázorněno v následujícím grafu.

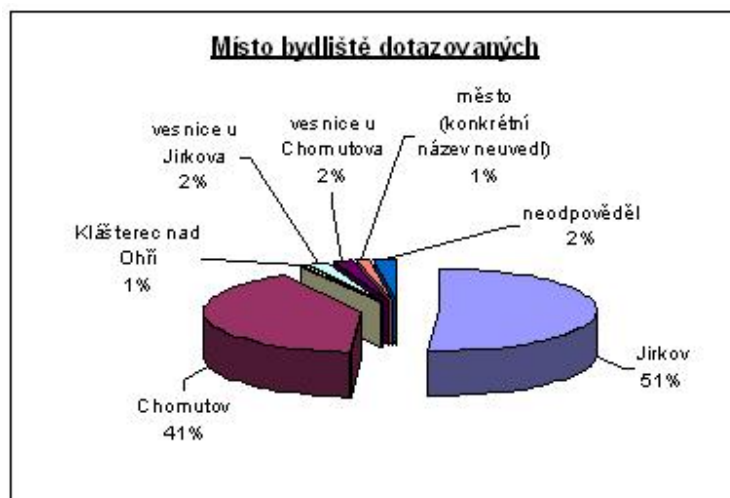
Graf č. 2.2. – Výsledky dotazování podle věkových kategorií

Zdroj: Vlastní šetření

OTÁZKA Č. 3 – KDE V SOUČASNÉ DOBĚ ŽIJETE?

Graf č. 3 – Výsledky dotazování

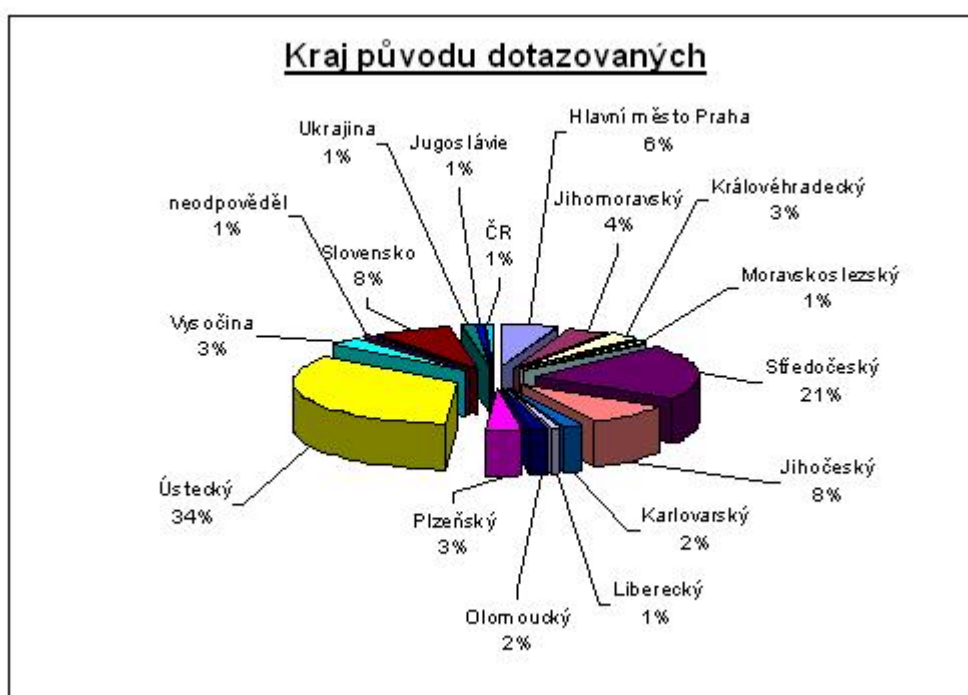

Zdroj: Vlastní šetření

Trvalé bydliště respondentů převažuje v hlavních městech regionu Chomutovsko, čili v Jirkově (51 %) a v Chomutově (41%). Vesnice v okolí Jirkova, Chomutova jsou zastoupeny 2 %, Klášterec nad Ohří jedním procentem. Jedno procento respondentů uvedlo jako místo svého bydliště pouze „město“ a dvě procenta respondentů vůbec neodpovědělo.

OTÁZKA Č. 4 – ODKUD POCHÁZÍTE?

Graf č. 4 – Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

U této otázky většina respondentů uvedla jak odpověď konkrétní město nebo obec, pro větší názornost a přehlednost bylo vhodnější zvolit rozřídění jednotlivých měst a obcí s ohledem na kraje či země původu. Z grafu je patrné, že nejvíce respondentů pochází z kraje Ústeckého (34 %), Středočeského (21 %), Jihočeského (8 %) a také ze Slovenska (8 %). Dalších 6 % respondentů pochází z kraje Hlavního města Prahy, čtyřmi procenty je pak zastoupen kraj Jihomoravský. Tři procenta respondentů uvedlo jako kraj svého původu kraj Plzeňský, Královéhradecký a kraj Vysočina, dvěma procenty jsou pak zastoupeny kraje Olomoucký a Karlovarský. Jedno procento respondentů odpovědělo, že pocházejí z České republiky, dále z Jugoslávie a

Ukrajiny. Také jedním procentem jsou v grafu zastoupeny kraje Moravskoslezský a Liberecký. Jedno procento respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Z grafu je zřejmý i důsledek historických událostí, neboť v poválečném období se právě tato starší generace stěhovala za prací do této oblasti z různých koutů Československa i jiných zemí, kde bylo pracovních možností nedostatek.

OTÁZKA Č. 5 – JAKÉ JE VAŠE ZAMĚSTNÁNÍ?

Graf č. 5 – Výsledky dotazování

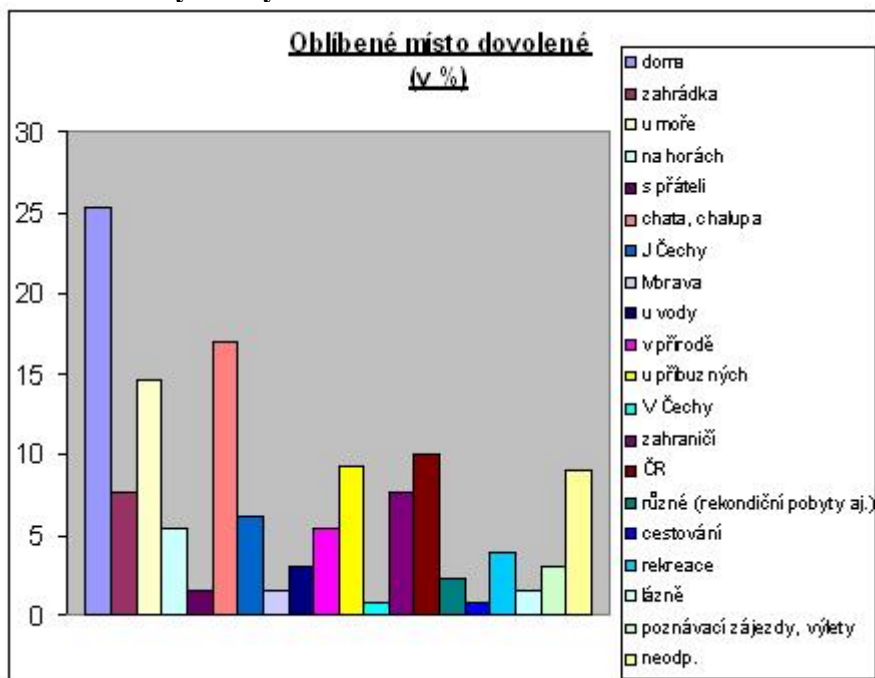

Zdroj: Vlastní šetření

U této otázky jsem se setkala s téměř jednoznačnou odpovědí, neboť 95 % respondentů jsou už starší občané regionu Chomutovsko v důchodu, pouhé 4 % jsou pak občané, kteří ještě stále pracují. Jedno procento respondentů vůbec na tuto otázku neodpovědělo. Aktivně činní respondenti (4 %) uvedli i své zaměstnání: řidič, učitel/ka, administrativní pracovnice, sociální pracovník, prodavačka.

OTÁZKA Č. 6 – KDE A JAK RÁD/A TRÁVÍTE DOVOLENOU?

Graf č. 6 – Výsledky dotazování

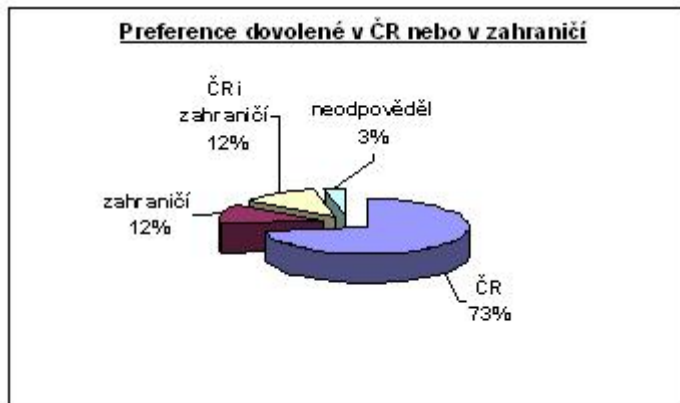
Zdroj: Vlastní šetření

Z tohoto grafu je velice dobře zřejmé, že starší generace obyvatel nejraději tráví svůj volný čas a dovolenou v domácím prostředí (25,4 %), na chatách a chalupách (16,9 %) a u moře (14,6 %). Důvod velkého procentuálního zastoupení odpovědi „doma“ a „chata, chalupa“ je prostý, toto prostředí totiž poskytuje seniorům klid a bezpečí, kde je nemůže nic zvláštního překvapit a mají zde množství vzpomínek na mládí a společné chvíle s rodinou.

V České republice tráví svou dovolenou 10 % respondentů, u příbuzných pak 9,2 %. Zahraniční dovolené preferuje 7,7 % respondentů. Odpovědi na tuto otázku zahrnující Jižní Čechy (6,2 %), dovolenou na horách (5,4 %) a v přírodě (5,4 %) jsou poměrně stejnoměrně zastoupené. Zbylé odpovědi jsou již zastoupeny nízkým procentem respondentů (od 0,8 do 3,1 %), jsou to: dovolená s přáteli, na Moravě, u vody, ve východních Čechách, odpověď „různé (rekondiční pobyty aj.)“, cestování, různé druhy rekreací, pobyty v lázních, poznávací zájezdy a krátké výlety. Na tuto otázku neodpovědělo 9,1 % respondentů.

OTÁZKA Č. 7 – PREFERUJETE TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU V ČESKÉ REPUBLICE NEBO V ZAHRANIČÍ?

Graf č. 7.1. – Výsledky dotazování

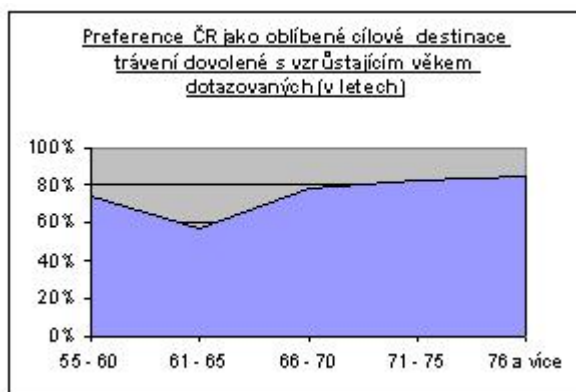

Zdroj: Vlastní šetření

Graf potvrzuje tvrzení, že staří lidé preferují trávení volného času doma, tedy v České republice. Tato odpověď je zastoupena 73 procenty. Pouze zahraničí preferuje 12 % respondentů, stejný podíl respondentů nepreferuje. Na tuto otázku neodpověděla celkem 3 % dotazovaných.

Z následujícího grafu je pak zřejmé, že s vzrůstajícím věkem roste zájem trávit dovolenou především v České republice, pouze kategorie respondentů ve věku 61 – 65 let se dostává až na hranici 57 %. Tato generace ještě hojně využívá nabídek cestovních kanceláří na zájezdy do různých zemí světa, kam se v mládí podívat nemohli či jim to bylo z jakých- koliv důvodů odepřeno. Podíl respondentů v ostatních věkových kategoriích, kteří preferují ČR jako cílovou destinaci své dovolené, se pohybuje v rozmezí od 78 % do 85 %. U preference zahraniční dovolené jsou výsledky dotazování velice proměnlivé.

Graf č. 7.2. – Výsledky dotazování podle věkových kategorií

Zdroj: Vlastní šetření

OTÁZKA Č. 8 – PREFERUJETE AKTIVNÍ TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU?

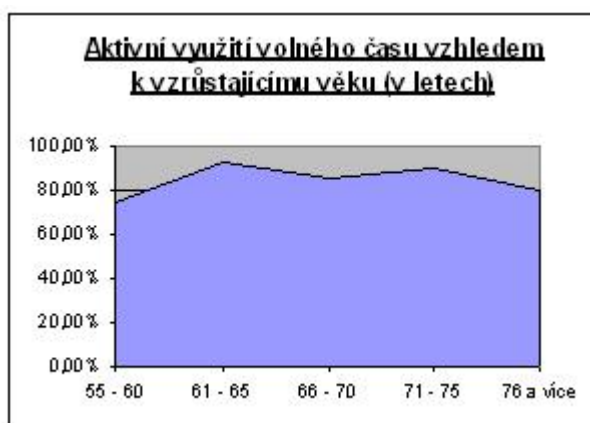
Graf č. 8.1. – Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

Z vyhodnocení odpovědí na tuto otázku je zřejmé, že převážná většina, tj. 84 % respondentů preferuje aktivní náplň volného času, jedno procento nepreferuje vůbec. Dvě procenta respondentů na tuto otázku vůbec neodpovědělo a 13 % dotazovaných aktivně svůj volný čas netráví. Je zajímavé, jak je vidět z následujícího grafu, že s vzrůstajícím věkem se procento respondentů, kteří svůj čas tráví aktivně, příliš nemění a pohybuje se v rozmezí 75 % až 93 %, přičemž nejvíce aktivně svůj čas tráví respondenti ve věku 61 – 65 let.

Graf. č. 8.2. – Výsledky dotazování podle věkových kategorií

Zdroj: Vlastní šetření

Tento graf ukazuje, že nejméně aktivní věkovou kategorií je kategorie 55 – 60 let, jež je kategorie seniorů ze všech pěti „nejmladší“ a předpokládalo by se, že bude ještě ze všech seniorských kategorií neaktivnější. Přitom pouze 75 % z nich tráví svůj čas aktivně. Neaktivnějšími seniory v regionu jsou starší občané ve věku 61 – 65 let (92,9 %) a 71 – 75 let (90 %). Poměrně vyrovnané jsou věkové kategorie 66 – 70 let a poslední kategorie, které jsou zastoupeny 85,7 % a 80 %.

OTÁZKA Č. 9 – PRACUJETE S INTERNETEM?

Graf. č. 9.1. – Výsledky dotazování

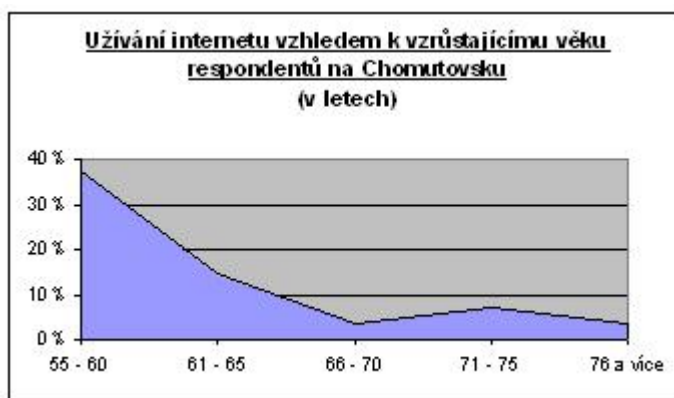
Zdroj: Vlastní šetření

Z tohoto grafu je také velmi dobře vidět, že dnešní starší generace ještě internet ke svému životu „nepotřebuje“ a příliš ho nevyužívá. Pouze 7 % respondentů odpovědělo kladně, 90 % dotazovaných pak odpovědělo, že internet nevyužívá vůbec.

3 % respondentů svou odpověď na tuto otázku vůbec neuvedlo.

V dnešní době však střední generace obyvatel využívá internet ke své práci i ve volném čase běžně, tudíž budoucí generace seniorů již bude s internetem pracovat ve větší míře než starší generace současná. Tento trend ukazuje i následující graf, kdy je názorně vidět, že nejvíce využívá internet kategorie seniorů ve věku 55 – 60 let. Tito lidé jsou buď ještě zaměstnáni a internet potřebují ke své práci, nebo to jsou čerství penzisté, kteří už se s tímto médiem v zaměstnání setkali a využívají jej i nadále.

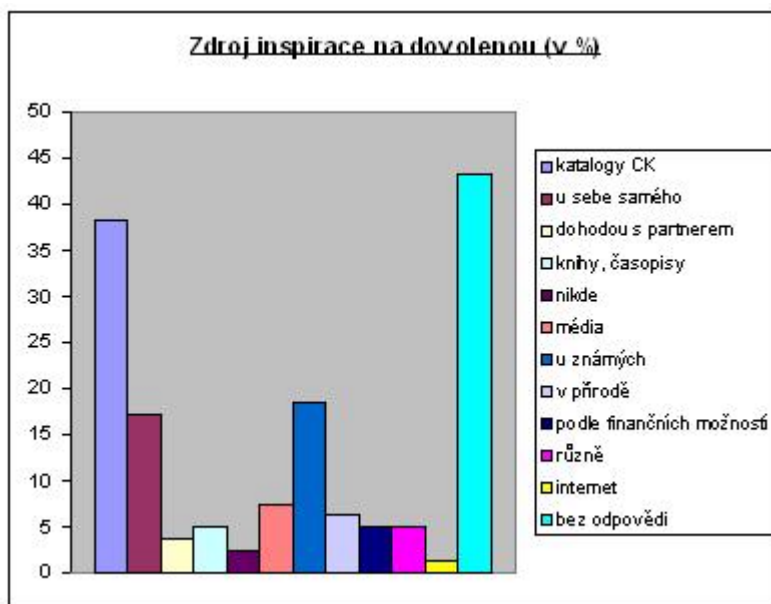
Graf č. 9.2. – Výsledky dotazování podle věkových kategorií

Zdroj: Vlastní šetření

OTÁZKA Č. 10 – KDE ČERPÁTE INSPIRACI NA VAŠI DOVOLENOU?

Graf č. 10 – Výsledky dotazování

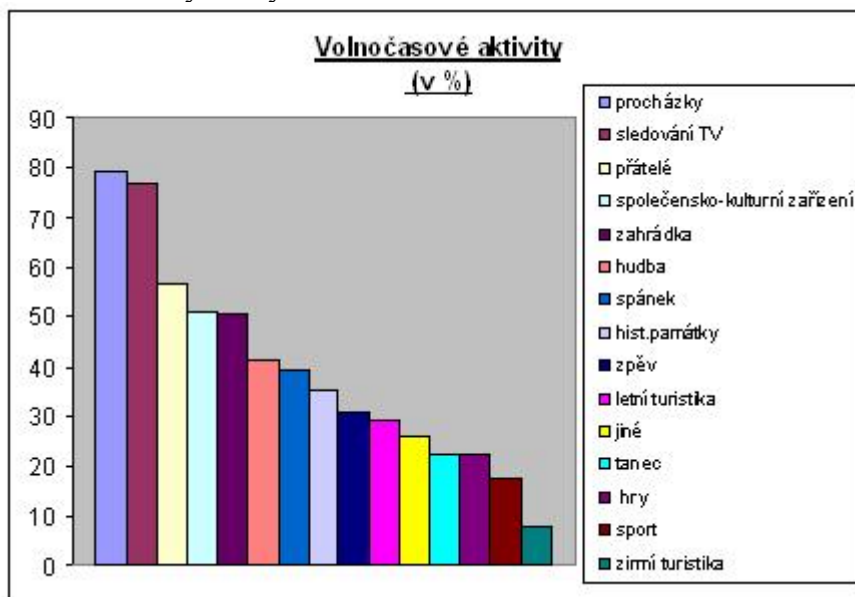

Zdroj: Vlastní šetření

Nejčastějšími odpověďmi na otázku, kde respondenti čerpají inspiraci na svou dovolenou, byly katalogy cestovních kanceláří (38,3 %), inspirace od známých (18,5 %) a od sebe samého (17,3 %). Z médií čerpá inspiraci 7,4 % a z přírody 6,2 % seniorů. Velké procento (43,4 %) respondentů na tuto otázku vůbec neodpovědělo, takže procentuální zastoupení ostatních odpovědí je nízké: dohoda s partnerem (3,7 %), knihy a časopisy, dle finančních možností a odpověď „různě“ (4,9 %). 2,47 % respondentů nečerpá inspiraci na dovolenou nikde a velmi nízkým procentem je zastoupena i odpověď „internet“, ze kterého čerpá dovolenou pouhé 1,2 % dotazovaných. I z tohoto nízkého procentuálního zastoupení je patrné, že starší generace obyvatel ještě toto médium příliš nevyužívá.

OTÁZKA Č. 11.1. – JAKÉ AKTIVITY PROVOZUJETE VE VOLNÉM ČASE?

Graf č. 11 – Výsledky dotazování

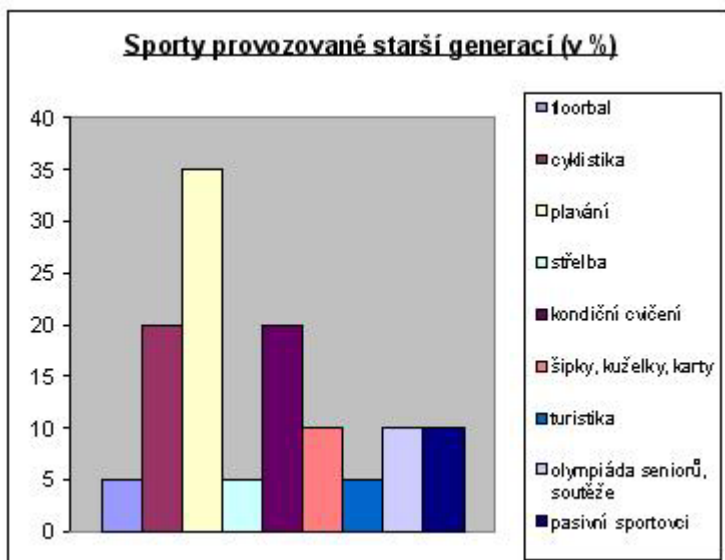
Zdroj: Vlastní šetření

Tento graf ukazuje, že nejoblíbenější činností ve volném čase jsou procházky, které jsou zastoupeny 79 %. Jen o trochu menší podíl má odpověď „sledování televize“ zastoupená 76,9 %. Nejvíce volného času tráví respondenti navštěvováním svých přátel (56,6 %) a společensko-kulturních zařízení (51,1 %), dále pak pracemi na zahrádkách (50,4 %). Velký podíl respondentů preferuje poslech hudby (41,3 %), spánek (39,2 %), návštěvy historických památek (35 %), zpěv (30,8 %), letní turistiku (29,4 %) a jiné aktivity (25,9 %). 22,4 % jsou zastoupeny odpovědi „tanec“ a „hry“. Bohužel, jen 17,5 % respondentů ve svém volném čase sportuje a pouhých 7,7 % se v zimním období věnuje turistice.

Z vyhodnocení této otázky je patrné, že jen minimální podíl respondentů se ve volném čase věnuje jakýmkoli pohybovým, sportovním či turistickým aktivitám. Nejčastějšími pohybovými aktivitami jsou procházky a práce na zahrádce.

V následujícím grafu jsou znázorněny sporty, který se ve volném čase starší obyvatelé věnují. Na tuto otázku odpovědělo pouhých 20 respondentů a ti se věnují těmto sportům:

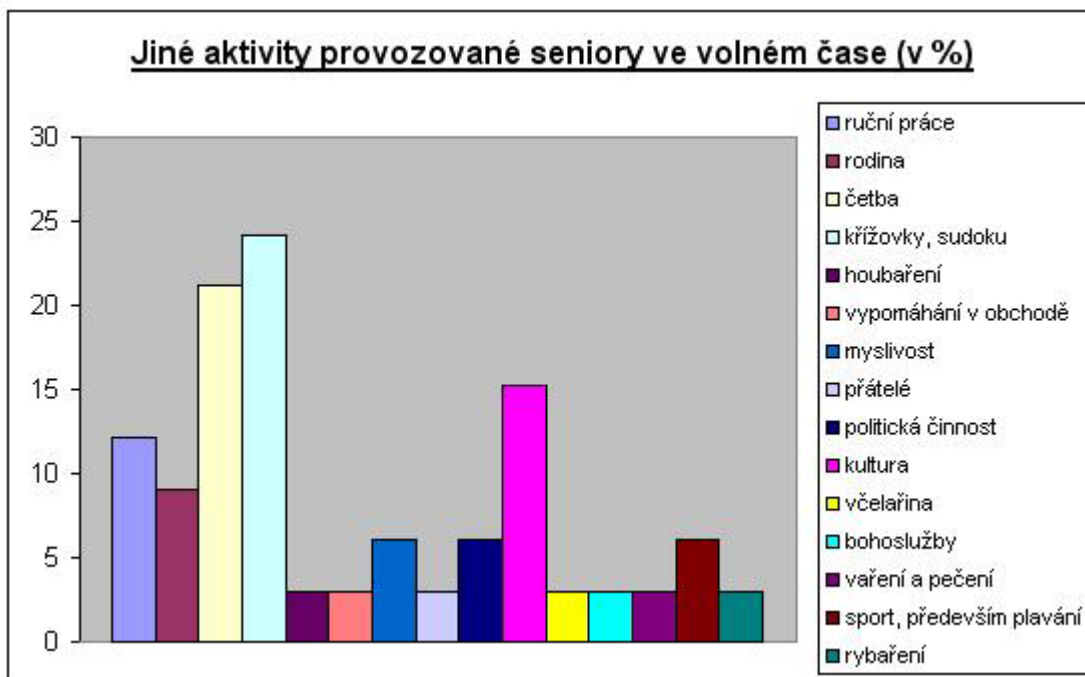
Graf č. 11.2. Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

Tento graf ukazuje další možné aktivity, které senioři ve volném čase provozují:

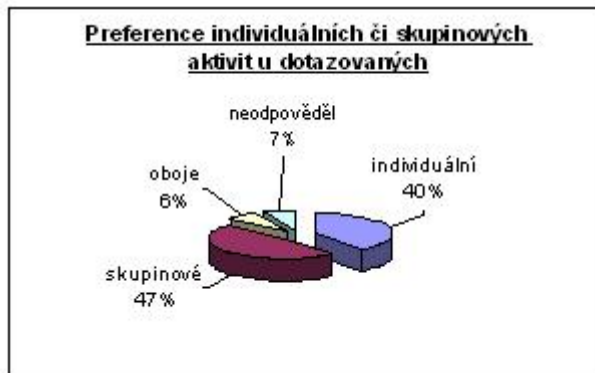
Graf č. 11.3. Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

OTÁZKA Č. 12 – JAKÉ AKTIVITY PROVOZUJETE?

Graf č. 12 – Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

Z tohoto grafu můžeme vyčíst, že odpovědi na otázku týkající se volnočasových aktivit jsou téměř vyrovnané – individuální aktivity preferuje 40 % respondentů, skupinové pak o 7 % více. 6 % dotazovaných nepreferuje.

OTÁZKA Č. 13 – JAKÉ SPORTY PREFERUJETE?

Graf č. 13 – Výsledky dotazování

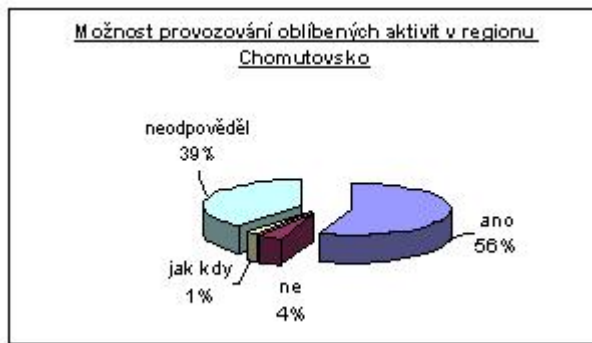
Zdroj: Vlastní šetření

U odpovědí na tuto otázku je překvapivé, kolik respondentů odpovědělo pozitivně, tedy že provozují buď sporty kolektivní (42 %), individuální (24 %) nebo obojí (1 %), neboť v předchozí otázce č. 11 uvedlo pouhých 17,5 % respondentů, že se aktivně věnuje sportu ve volném čase. Je možné se domnívat, že senioři považovali za sport i procházky a různé další lehké pohybové aktivity, tudíž je procentuální zastoupení

kladných odpovědí tak vysoké. Pouhé 4 % respondentů dále uvedlo, že žádný sport neprovozují a 29 % seniorů na tuto otázku neodpovědělo.

OTÁZKA Č. 14 – MÁTE NA CHOMUTOVSKU MOŽNOST PROVOZOVAT SVÉ OBLÍBENÉ AKTIVITY?

Graf č. 14.1. – Výsledky dotazování

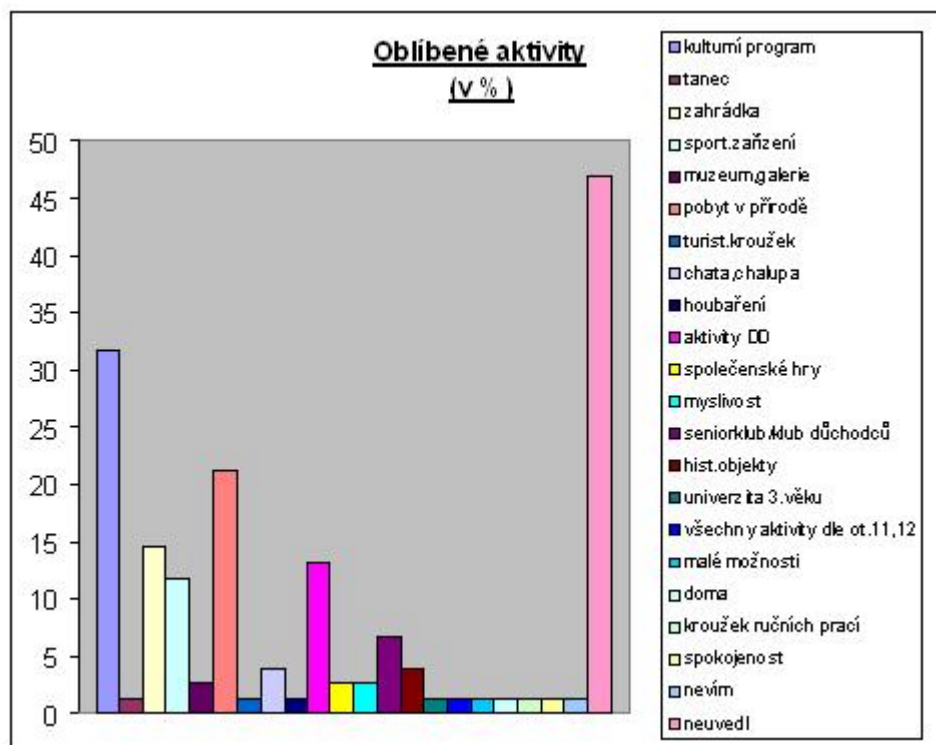

Zdroj: Vlastní šetření

Z vyhodnocení této otázky lze konstatovat, že situace v regionu Chomutovsko je velice příznivá, neboť celých 56 % respondentů uvedlo, že mají možnost provozovat své oblíbené aktivity ve volném čase provozovat, 1 % seniorů pak uvedlo odpověď „jak kdy“. Pouhé 4 % respondentů uvedlo, že nemají možnost své oblíbené aktivity provozovat. 39 % respondentů však svoji odpověď vůbec nevedlo, tudíž je možné polemizovat, jak by se graf změnil, kdyby odpověděli všichni respondenti. Zcela jistě by měl graf vyšší vypovídací schopnost.

a) POKUD ANO, KTERÉ A KDE?

Graf č. 14.2. - Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

Z grafu je evidentní, že většina respondentů, kteří uvedli konkrétní odpověď na tuto otázku, využívá nabídky kulturních zařízení (31,6 %). 21,1 % seniorů odpovědělo, že nejraději tráví svůj volný čas v přírodě, 13,2 % respondentů pak uvedlo, že využívá různých nabídek aktivit v rámci domovů a penzionů pro důchodce. 14,5 % dotazovaných rádo tráví svůj volný čas na zahrádce a 11,8 % respondentů navštěvuje sportovní zařízení. Členy seniorklubů, resp. klubů důchodců je celkem 6,6 % respondentů, další 4 % pravidelně navštěvuje historické objekty v regionu Chomutovsko a jezdí na chatu či chalupu.

Zbylé činnosti, tj. tanec, návštěvy muzeí a galerií, turistický kroužek, houbaření, společenské hry, myslivost, univerzita třetího věku a kroužek domácích prací, jsou zastoupeny pouhým jedním až třemi procenty z celkového počtu respondentů.

1,3 % dotazovaných uvedlo jako svou odpověď „nevím“, tentýž podíl respondentů uvedlo, že nejčastěji tráví svůj volný čas doma, je se současným stavem nabídky aktivit spokojen, využívá veškerých aktivit např. z otázek 11 a 12, dalším se zdá nabídka možností aktivit pro seniory nedostatečná. 46,9 % respondentů svou odpověď neuvedlo vůbec.

b) POKUD NE, KTERÁ ZAŘÍZENÍ (SPORTOVNÍ, KULTURNÍ AJ.) VÁM V REGIONU CHOMUTOVSKO CHYBÍ?

Graf č. 14.3. – Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

Tento graf je sestaven pouze z negativních odpovědí respondentů, tedy těch, kteří nejsou s nabídkou možných aktivit pro seniory spokojeni a navrhli konkrétní řešení, jak současnou situaci zlepšit. Těchto seniorů však bylo pouze 6. Zbylí respondenti z této skupiny dotazovaných odpovědělo „nevím“ nebo uvedli, že jsou se současnou nabídkou aktivit spokojeni.

OTÁZKA Č. 15 – CO BYSTE NA STÁVAJÍCÍCH ZAŘÍZENÍCH ZLEPŠIL/A A NA JAKÝCH KONKRÉTNĚ?

Na tuto otázku 79 % respondentů neodpovědělo, bylo tedy vhodnější zvolit pouze popisný způsob vyhodnocení otázky z důvodu nízkých procentuálních zastoupení dalších odpovědí a možné nepřehlednosti v případě sestavení grafu:

- ◆ 3,5 % respondentů projevilo spokojenost se stávajícími zařízeními
- ◆ 3,5 % dotazovaných by na stávajících zařízeních neměnila vůbec nic
- ◆ 2,1 % respondentů by zavedlo rozumné vstupné pro seniory na různých akcích
- ◆ 0,7 % seniorů navrholo:
 - větší péče o bezpečnost seniorů (méně Romů)
 - více dětských hřišť
 - lepší přístup do plaveckého bazénu v Chomutově
 - zajištění dopravy při kulturních akcích na Č. Hrádek pro seniory
 - lavičky v parku a na náměstí v Jirkově
 - uvedlo nepatřičné odpovědi
 - větší péče o samostatně žijící seniory – kontakt, nabídka činnosti, přehled o nich
 - perličkové koupele
 - rekonstrukci kulturního zařízení KASS v Chomutově
 - koupele, rotoped, odtučňovací kúra

OTÁZKA Č. 16 – ZNÁTE DOBŘE SVÉ OKOLÍ?

Graf č. 16 – Výsledky dotazování

Zdroj: Vlastní šetření

Vyhodnocení této otázky je velice příznivé, neboť 78 % respondentů o sobě říká, že své okolí znají dobře, 6 % přiznává, že pouze „trochu“ a 2 % seniorů své okolí příliš dobře nezná. Pouze 8 % z celkového počtu dotazovaných okolí svého bydliště nezná vůbec a 6 % respondentů neodpovědělo.

OTÁZKA Č. 17 – JAKÉ TURISTICKÉ ATRAKCE (NAPŘ. HISTORICKÉ PAMÁTKY) NA CHOMUTOVSKU (PRAVIDELNĚ) NAVŠTĚVUJETE?

Tabulka č. 17 - Deset nejnavštěvovanějších míst:

Pořadí	Oblíbené místo	Odpovědělo respondentů
1.	Č.Hrádek	57,3%
2.	Kláštepec nad Ohří	12,4%
3.	Výstavy,galerie	11,2%
4.	Zoopark Chomutov	10,1%
5.	Org.turist.akce	7,9%
6.	Muzeum Chomutov	7,9%
7.	Historické památky	6,7%
8.	Kadaň	6,7%
9.	Hasištejn	6,7%
10.	Chomutov - hist.centrum	5,6%

Zdroj: Vlastní šetření

Ostatní oblíbená místa, která uvedli respondenti byla tato:

- ◆ 1,1 % respondentů pravidelně navštěvuje chomutovské divadlo, zámek **Jezeří, Vintířov, Telčské údolí**, další se účastní **běhu T. Foxe** či **přehlídek chomutovských mažoretok**, dále navštěvují **Lestkov**, vodní nádrž **Nechranice**, přehradu **Kamenička**, stejný podíl respondentů pravidelně navštěvuje **Prahu** a **ostatní kraje**, další se rozhodují **dle volného času a svých možností**.
- ◆ 2,3 % respondentů uvedlo do svých odpovědí místa, jako jsou např. **Hněvín, lázně v Klášterci nad Ohří, Kamencové Jezero**, město **Jirkov**, stejné množství seniorů navštěvuje také různé **kulturní akce a koncerty**.
- ◆ 3,4 % respondentů pravidelně navštěvuje **Krásný Dvůr** a **kostel Sv. Ignáce** v Chomutově.
- ◆ 4,5 % seniorů navštěvuje různé **hrady a zámky**.
- ◆ 12,4 % nenavštěvuje **žádné historické památky** ani turistické atrakce.
- ◆ 60,7 % respondentů na tuto otázku vůbec neodpovědělo.

Zhodnocení dotazníkového šetření

Z dotazníkového šetření vyplynuly tyto zásadní závěry:

- ◆ Ženy jsou mnohem ochotnější spolupracovat než muži.
- ◆ Trvalé bydliště respondentů převažuje v „hlavních“ městech regionu, tj. v Chomutově a Jirkově, jejich původ se ale velice liší, především pak díky migraci obyvatelstva za prací v poválečném období.
- ◆ Starší generace nejraději tráví volný čas a dovolenou v České republice, nejčastěji pak v doma, na chatách a chalupách. Preference ČR je zřejmá i s ohledem na vzrůstající věk respondentů.
- ◆ Většina respondentů preferuje aktivní trávení volného času, neaktivnější senioři v regionu patří do věkové kategorie 61 – 65 let.
- ◆ Internet stále ještě není mezi starší populací příliš rozšířený a oblíbený médium. Příští generace seniorů již bude pracovat s internetem mnohem častěji, neboť dnešní generace čtyřiceti- a padesátiletých občanů ho v práci a ve volném čase používá běžně.
- ◆ Katalogy cestovních kanceláří slouží seniorům jako nejčastější inspirace pro výběr dovolené.
- ◆ Nejčastějšími volnočasovými aktivitami jsou procházky, sledování televize, návštěvy přátel, společensko-kulturních zařízení a práce na zahradě. Sportovním aktivitám se dnešní starší generace aktivně věnuje pouze minimálně.
- ◆ Současná nabídka sportovních a turistických aktivit v regionu je dostatečná, senioři jsou s ní spokojeni.
- ◆ Nejnavštěvovanějšími turistickými lokalitami je zámek Červený Hrádek, město Klášterec nad Ohří, Podkrušnohorský zoopark a historické památky v okolí.

6. DISKUSE, NÁMĚTY

Na základě provedené analýzy dostupných zdrojů i z vlastní zkušenosti můžeme potvrdit **výrazné navýšení podílu populace seniorů v České republice**, tedy i v cestovním ruchu.

Z vyhodnocení dotazníkového šetření i malé ankety mezi cestovními kancelářemi a agenturami, tedy ze zhodnocení současného stavu nabídky v regionu, lze konstatovat, že **nabídka sportovních a turistických aktivit pro seniory je relativně dostatečná**. Region Chomutovsko nabízí široké množství sportovních zařízení, která se i přímo na seniory specializují a vytvářejí vhodné podmínky pro aktivity starší generace ve volném čase. Dále skýtá celou řadu zajímavých historických památek a dalších turistických míst, která stojí za to navštívit např. i s **Klubem českých turistů**, tj. místní organizace, která se účastní výletů i dálkových pochodů v celé ČR, pořádá cyklovýlety a různé besedy s turistickou tematikou. Každoročně pořádá Jirkovský Crossmarathon nebo turistický pochod Krušnohorské poselství.

Problémem je ale **dopravní dostupnost pro seniory na jednotlivé kulturní akce** v regionu. Mezi Chomutovem a Jirkovem i do jednotlivých obcí regionu jezdí městská hromadná doprava, ale do odlehlejších míst, jako je např. zámek Červený Hrádek v Jirkově či chomutovské Bezručovo údolí, tyto spoje nejezdí i přesto, že by si určitě našly své zájemce a uplatnění.

V současné době dochází ke **zlepšování finanční situace seniorů**, tudíž si mohou dovolit nákladnější delší dovolené či častěji různé pobyty a poznávací zájezdy, ve větší míře se účastní sportovních aktivit (tedy alespoň generace mladších seniorů). Samotní senioři ve svých odpovědích uvedli, že jsou se současným stavem nabídky v regionu spokojeni.

Pro zvýšení nabídky sportovních možností hlavně pro seniory lze navrhnout **vybudování krytého plaveckého bazénu přímo v Jirkově**, neboť i v dotazníkovém šetření mnoho seniorů uvedlo, že se ve volném čase věnuje právě plavání. Většina starších obyvatel za tímto sportem dojíždí až do Chomutova, což obnáší minimálně

30 minut cesty městskou hromadnou dopravou vč. pěší chůze do areálu Městských lázní.

Cestovní kanceláře a agentury v regionu pružně reagovali na trend zvyšujícího se podílu starší generace a o tento segment se již vážně zajímají. Vytvářejí pro seniory výhodné nabídky, především v rámci různých slev, zatím však produkt výhradně vytvořený pouze pro seniory nenabízejí. Důležitou otázkou v kontextu s tímto tématem je také **propagace**, tj. jak se nabídka produktů cestovních kanceláří a agentur dostane do rukou starší populace, pokud nemají možnost navštívit jejich pobočky a s internetem nepracují. Bylo by vhodné rozesílat výhodné nabídky a akce cestovních kanceláří a agentur ve formě letáčků nebo malých katalogů přímo do schránek seniorů, domovů či klubů důchodců.

7. ZÁVĚR

Populace stárne, to je trend současného moderního světa. Podnikatelé i vládní instituce se již začali orientovat na segment seniorů, vznikají pro ně speciální služby, jako např. možnost terciálního vzdělávání na univerzitě třetího věku, různé kurzy, sportovní zařízení připravují pro seniory speciální hodiny cvičení s odborným vedením atd.

Je evidentní, že dnešní senioři jsou již mnohem aktivnější než starší generace před několika lety, snaží se využívat svůj volný čas aktivně, pěstují sport a provozují různé zájmové činnosti. Jsou v dobré fyzické i psychické kondici a snaží se toho využít při plánování dovolené, stávají se častými aktivními účastníky cestovního ruchu. Mají nadprůměrný fond volného času a dostatek disponibilních prostředků, častěji cestují a užívají možností, které se jim pravděpodobně v mládí nenaskytly.

Vybraný region Chomutovsko je dle analýzy současného stavu nabídky sportovních a turistických aktivit pro seniory velice vhodný. Poskytuje mnoho historických památek, turistických atraktivit, množství sportovních a kulturních zařízení, kde si snad každý starší občan přijde na své. Zdejší příroda též nabízí množství přírodních památek a dalších zajímavostí a krás. Pozitivem tohoto regionu je také blízkost okolních větších, historicky proslulých, měst, jako je např. Kadaň, Klášterec nad Ohří a mnohé další, která stojí za to navštívit, shlédnout památky a trochu nahlédnout do jejich historie a místních tradic.

Nezávisle na sobě byly v nedávné době sestaveny dva strategické plány – Strategický plán rozvoje Chomutova a Strategický plán rozvoje města Jirkova, které se zabývají silnými a slabými stránkami těchto měst a jejich okolí, rozvojem cestovního ruchu a také seniorskou problematikou, která spadá do sociální sféry.

Pro rozvoj cestovního ruchu bylo na počátku loňského roku založeno Kulturní, vzdělávací a informační zařízení Jirkov. Tato příspěvková organizace řídí činnost informačního centra, městské věže a zámku Červený Hrádek, kde bylo vybudováno vzdělávací středisko a zámek je nyní centrem cestovního ruchu v Jirkově a okolí.

Anketa provedená v cestovní kanceláři a agentuře ukázala, že specializace na segment starší generace je teprve v začátcích, např. cestovní kancelář FiroTour nabízí produkty pro seniory letos vůbec poprvé. Výhradně pro seniory však ještě produkty nabízeny nejsou, většinou existují značné seniorské slevy či výhodnější nabídky oproti ostatním službám a zájezdům pro děti či dospělé účastníky cestovního ruchu.

Podle vyhodnocení dotazníkového šetření se senioři rádi věnují sportu, turistice i různým pohybovým aktivitám a koníčkům. Nejoblíbenější sportovní aktivity starší generace jsou plavání, cyklistika a různá kondiční cvičení. Poměrně velký počet seniorů se sdružuje v klubech důchodců, resp. seniorklubech.

Lidé by měli postupně pochopit, že nečinné stáří s pocitem zaslouženého odpočinku a nečinnosti je nežádoucí a že ohrožuje délku i kvalitu jejich vlastního života. Člověk by neměl považovat aktivní životní styl jako obtíž a zatěžování, ale naopak postupně získávat přesvědčení, že ho činnost obohacuje, motivuje, že se sám stává aktivním spoluvůrcem svého života.

8. RESUMÉ

The fact that our population grows older is becoming trendy for today's modern world. Businessmen as well as government groups already started orientating themselves in the segment of seniors. Many special services such as the possibility of studying at universities of the third age, a lot of various courses or clubs for pensioners are being developed. Sports facilities arrange special classes for seniors with skilled instructors etc.

It is evident that today's seniors are a lot more active than the older generation a few years ago. They are trying to spend their free time in an active way, they do sports and engage in many spare-time activities. The seniors are in a good physical and psychological shape and they're trying to take advantage of it when planning holidays. Therefore they are frequent participants of tourism. They have above-average funds of free time and enough of dispensable resources. They also might be taking occasions to things they weren't able to do when they were young.

The chosen region Chomutovsko is, according to the analysis of the current status of the offer of sport and tourist activities, very suitable. It offers many historical monuments, touristic attractions and quantity of cultural and sports facilities. I dare say every older inhabitant should come into his own. Local nature also offers an amount of natural monuments and many other interests and beauty. Another positive thing about this region is the proximity of bigger and historically well-known cities such as Kadaň, Klášterec nad Ohří and many others that are worth visiting and seeing its history and local traditions.

A questionnaire that was done in one travel agency illustrated, that specialization in the segment of the older generation is only in its beginnings. For example travel agency FiroTour has products for seniors this year for the first time. Products only for seniors aren't yet being offered. Mostly it's just offers for senior discounts or preferable offers compared to other services and tours for children or adult participants in tourism.

According to the evaluation of the questionnaire, seniors like to do sports, go for hikes and a lot of other active activities and hobbies. The most favorite sport activities are swimming, cycling and various conditional exercises. A relatively big number of seniors is a member of senior clubs.

People should gradually understand, that inactive old age with a feeling of deserved rest and doing nothing is undesirable and it can endanger the length and quality of their own lives. No one should feel the active life style as an inconvenience. People should get the conviction that energy enriches them, motivates them and that they themselves are active creators of their lives.

Key words: tourism, senior tourism, sport activities, tourist activities, Chomutov region

9. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

Odborné publikace:

1. Binterová Z. a kol.: *Chomutovsko: Regionální vlastivěda*. 1. vyd. Most: Hněvín, 2006. 159 s.. ISBN 80-86654-14-1.
2. Čech J.: *Malá encyklopedie cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: IDEA SERVIS, 1998. 132 s.. ISBN 80-85970-19-8.
3. Čertík M. a kol.: *Cestovní ruch: Vývoj, organizace a řízení*. 1. vyd. Praha: OF, s. r. o. – BAR&MAN, 2000. 352 s.. ISBN 80-238-6275-8.
4. Hesková M. a kol.: *Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006. 224 s.. ISBN 80-7168-948-3.
5. Oriška J.: *Technika služeb cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: IDEA SERVIS, 1999. 248 s.. ISBN 80-85970-27-9.
6. Pásková M., Zelenka J.: *Cestovní ruch: Výkladový slovník*. Česká republika: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 450 s.
7. Podhorský M.: *Průvodce na cesty: Ústecký kraj*. 1. vyd. Příbram: Freytag & Berndt, 2004. 192 s.. ISBN 80-7316-146-X.
8. Rheinwaldová E.: *Novodobá péče o seniory*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999. 88 s.. ISBN 80-7169-828-8.
9. Roslawski A.: *Jak zůstat fit ve stáří*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2005. 74 s.. ISBN 80-251-0774-4.
10. Štílec M.: *Program aktivního stylu života pro seniory*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. 136 s.. ISBN 80-7178-920-8.

Periodika:

11. Jirkovské noviny. Číslo 2. Ročník XII. Únor 2007. Článek: Zámecká restaurace přivítala první hosty

Internetové zdroje:

12. www.chomutov-mesto.cz - oficiální webové stránky města Chomutova
13. www.mujchomutov.cz - internetové stránky města Chomutova
14. www.jirkov.cz - oficiální webové stránky města Jirkova
15. www.kr-ustecky.cz - webové stránky Ústeckého kraje
16. www.czso.cz/csu - internetové stránky Českého statistického úřadu
17. www.cggs.cz - oficiální webové stránky České geriatrické a gerontologické společnosti
18. www.zoopark.cz - internetové stránky Podkrušnohorského zooparku
19. www.kamencovejezero.cz - internetové stránky areálu Kamencového jezera
20. <http://mapy.idnes.cz/> - internetové stránky deníku MF DNES

10. SEZNAM PŘÍLOH

1. Anketa pro CK a CA
2. Dotazník pro respondenty starší generace
3. Chomutov v obrazech
4. Jirkov v obrazech
5. Strategický plán rozvoje Chomutova
6. Strategický plán rozvoje města Jirkova
7. Historické památky Ústeckého kraje
8. Sportovní zařízení na Chomutovsku
9. Ukázka seniorské slevy v ceníku CK FiroTour

PŘÍLOHA Č. 1 – ANKETA PRO CK A CA

1. Nabízíte nějaký produkt určený výhradně pro seniory?
2. Je pro vás tento segment do budoucna perspektivní? Pokud ano, proč?
3. Jaký, Vámi nabízený, produkt je seniory nejvíce žádaný?
4. Jaké služby či package jsou podle Vás pro seniory nejvíce vhodné, je pro tento segment potřeba nadstandardních služeb? Žádají je?
5. Nabízíte:
 - a) Zájezdy/pobyty do okolí – v regionu Chomutovsko?
 - b) Zájezdy/pobyty vč. pobytových a sportovních aktivit? Jsou seniory žádány?

PŘÍLOHA Č. 2 – DOTAZNÍK PRO RESPONDENTY STARŠÍ GENERACE

Průvodní dopis:

Vážení,

jsem studentkou třetího ročníku a pracuji na bakalářské práci, jejíž cílem je analyzovat současné možnosti aktivního života Vás, seniorů, a provést terénní výzkum zařízení, který mi pomůže navrhnout další možnosti rozvoje v našem regionu a tím se Vám pokusím rozšířit obzory o další spektrum služeb, které by pro Vás byly určeny.

Prosím Vás proto o spolupráci a vyplnění tohoto dotazníku, abych zjistila, o co máte skutečně zájem a co Vás baví.

Předem moc děkuji.

Dotazník:

1. Kolik Vám je let? a) 55 – 60
b) 61 – 65
c) 66 – 70
d) 71 – 75
e) 76 a více

2. Jaké je Vaše pohlaví? muž - žena

3. Kde v současné době žijete?

4. Odkud pocházíte?

5. Jaké je Vaše zaměstnání?

6. Kde a jak rád/a trávíte dovolenou?

7. Preferujete trávení volného času v ČR nebo v zahraničí?

8. Preferujete aktivní trávení volného času? a) ano
b) ne

9. Pracujete s internetem? a) ano
b) ne

10. Kde čerpáte inspiraci na Vaši dovolenou?.....
11. Jaké aktivity provozujete ve volném čase? a) letní turistika
b) zimní turistika
c) výlety na blízké historické objekty
d) sport /jaký/.....
e) sledování televize
f) procházky
g) návštěvy přátel
h) práce na zahradě
i) tanec
j) hry
k) spánek
l) zpěv
m) hudba
n) návštěvy společenských a kulturních zařízení
o) jiné.....
12. Jaké aktivity preferujete? a) individuální
b) skupinové
13. Jaké sporty preferujete? a) individuální
b) kolektivní
14. Máte na Chomutovsku možnost provozovat své oblíbené aktivity?
a) pokud ano, které a kde?
b) pokud ne, která zařízení /sportovní, kulturní aj./ Vám v regionu Chomutovsko chybí?
.....
15. Co byste na stávajících zařízeních zlepšil/a a na jakých konkrétně?
.....
16. Znáte dobře své okolí?.....
17. Jaké turistické atrakce /např. historické památky/ na Chomutovsku /pravidelně/ navštěvujete?
.....

PŘÍLOHA Č. 3 – CHOMUTOV V OBRAZECH

*Obr. 1 - Kostel sv. Kateřiny na Náměstí 1. Máje
Náměstí 1. Máje*

Zdroj: www.chomutov-mesto.cz, 28. 3. 2007

www.chomutov-mesto.cz, 28. 3. 2007

Obr. 2 - Kostel sv. Ignáce na

Zdroj:

Obr. 3 - Městská věž

Obr. 4 - Okresní muzeum – Jezuitská

kolej

*Zdroj: www.chomutov-mesto.cz, 28. 3. 2007
www.chomutov-mesto.cz, 28. 3. 2007*

Zdroj: [www.chomutov-](http://www.chomutov-mesto.cz)

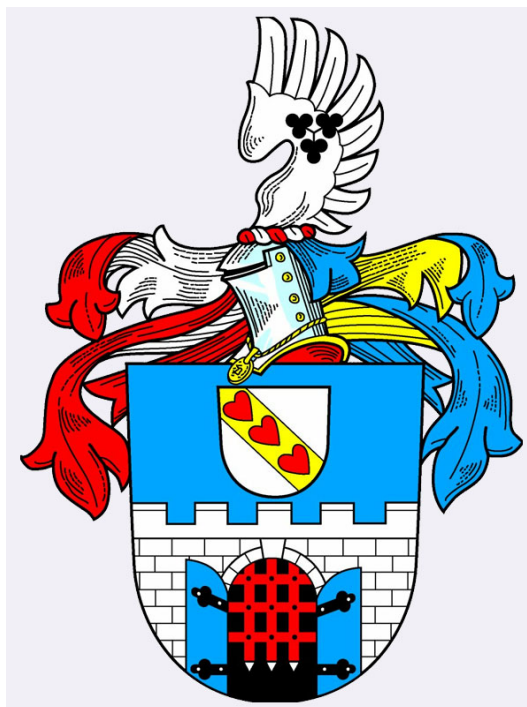
Obr. 5 - Mapa Podkrušnohorského zooparku

Zdroj: Zdroj: www.chomutov-mesto.cz, 28. 3. 2007

PŘÍLOHA Č. 4 – JIRKOV V OBRAZECH

Obr. 6 - Znak města Jirkova

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

Městský znak z titulu palatina (palatin - falckrabí, vysoký dvorský úředník) Kryštofa z Karlovic měl být městu udělen koncem 80 let. 16. století. Jenže Kryštof Karlovic náhle zemřel, tento akt byl ukončen až listinou z 26. 4. 1588 Jiřím z Karlovic. Listina byla v září 1600 potvrzena císařem Rudolfem II. a 3. 2. 1601 byla zapsána

do zemských desek. Ve znaku je stříbrná hradební zeď (znamená opevnění města) s 5 stínkami (5 městských bran, mezery mezi nimi - střílny proti obláhatelům) s otevřenou černou bránou. Její vrata jsou modrá s černými panty, přibítymi bílými hřeby. V bráně je spuštěna červená mříž s bílými hroty. Nad hradbou je stříbrný štítek se zlatým kolmým pruhem, ve kterém jsou tři červená lekna, jakési srdcové listy (to celé znak pánů z Rvěnic = Ervěnic, kteří Jirkov vlastnili v průběhu 14. stol.). Nad štítem je stříbrná kolčí helmice se zlatým medailonem (město bylo vyznamenáno za vojenské zásluhy). Helmici zdobí červenobílá točenice, ze které se odvinují příkrývadla – na heraldické pravé straně červenobílá a na levé modrozlatá. Klenot helmice tvoří stříbrné orlí pero, na němž jsou tři černé jetelové lístky, uspořádané v podobě písmene Y - ty měl ve znaku rod Karlovičů, který panství, město, hrad a některé okolní obce, vlastnil v letech 1554 - 1588. (www.jirkov.cz, 23. 3. 2007)

Obr. 7 – Jirkov: Nový Březanec a část Chomutova

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

Obr. 8 - Děkaný kostel sv. Jiljí

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007-04-12
2007

Obr. 9 - Městské hradby

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3.

Obr. 10 - Městské sklepy

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007-04-12
2007

Obr. 11 - Městské sklepy

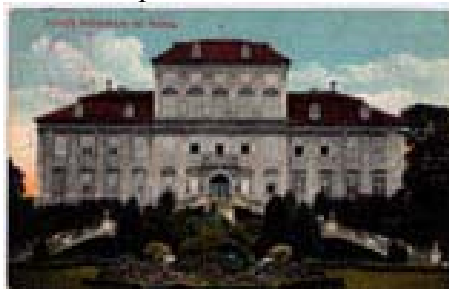
Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3.

Obr. 12 - Letecký pohled na zámek Červený Hrádek a blízké okolí

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

Obr. 13 - Historická pohlednice zámku Červený Hrádek

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

Obr. 14 - Červený Hrádek: koupaliště a Novomlýnský rybník

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

Obr. 15 - Stánek na zámku Červený Hrádek

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

Mezi sedmi sty vystavovateli reprezentoval i zámek Červený hrádek město Jirkov na veletrhu cestovního ruchu HOLIDAY 2007 v Praze s počtem 47 zastoupených zemí. Zájem o tuto expozici mezi účastníky byl velký. Stánek byl pojat historicky. Aktéři byli oděni do dobových kostýmů a výstava byla doplněna strašidly a skřítky Vítězslavy Klimtové jako symbol Pohádkového království. Expozice byla nominována mezi pěticí nejpůsobivějších stánků. (www.jirkov.cz, 23. 3. 2007)

PŘÍLOHA Č. 5 – STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE CHOMUTOVA

Smyslem tohoto dokumentu bylo stanovit hlavní cíle rozvoje města i okolních obcí na období do roku 2020. Strategický plán určuje hlavní priority rozvoje. Obecně lze říci, že je to především vytvoření příjemného prostředí pro podnikatelské subjekty i obyvatele Chomutova. To obnáší další zkvalitňování občanské vybavenosti, rozšiřování veřejné zeleně a zázemí pro sportovní i kulturní vyžití, vytváření prostředí podporujícího osobní růst jednotlivců. (www.chomutov-mesto.cz, 23. 3. 2007)

PŘÍLOHA Č. 6 – STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA JIRKOVA

Strategický plán rozvoje města Jirkova je koncipován jako střednědobý rozvojový dokument, který má formulovat rozvojové aktivity města zejména pro období 2007 – 2013. Základní rámec dokumentu je však formulován dlouhodobě (2020) především z důvodu respektování aktuálních střednědobých potřeb a rozvojových tendencí v kratším, předvídatelném období. Detailnější popis Strategického plánu rozvoje města Jirkova je uveden v příloze vč. úryvků k dané problematice. (www.jirkov.cz, 28. 3. 2007)

Obr. 16 - Ukázka ze Strategického plánu rozvoje města Jirkova - pohled na město Jirkov

Rozvojová vize města Jirkova:

„Jirkov = bezpečné, klidné a příjemné zahradní město v podhůří Krušných hor vytvářející obytné a rekreační zázemí chomutovské městské aglomerace“

Při stanovení rozvojové vize města Jirkova se vycházelo z níže uvedených pocitových formulací, kterými pracovní Řídící skupina charakterizovala současný a budoucí obraz města a svoji představu, jak tohoto obrazu dosáhnout (mise).

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

Obr. 17 - Ukázka ze Strategického plánu rozvoje města Jirkova - kultura, vzdělávání a sociální rozvoj

SWOT Kritické oblasti č. 2 – Kultura, vzdělávání a sociální rozvoj

Silné stránky

1. Péče o seniory v respitních zařízeních
2. Zajištění vzdělání a volnočasových aktivit pro mládež školního a předškolního věku
3. Dostatečná nabídka sociálních služeb, základní sociální problémy podchyceny příspěvkovými organizacemi města
4. Dostatek nabídek kulturních akcí
 - Příznivá věková struktura obyvatelstva

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

Obr. 18 - Ukázka ze Strategického plánu rozvoje města Jirkova - cestovního ruchu, sportu a volný čas

SWOT Kritické oblasti č. 3 – Volný čas, sport a cestovní ruch

Silné stránky

1. Existence výjimečného areálu koupaliště na Červeném Hrádku, zámku Červený hrádek a tradičních akcí na Červeném hrádku
2. Výhodná poloha Jirkova z hlediska možného rozvoje cykloturistiky (možnosti napojení města na horské cyklostezky) a fungující linka MHD ve směru Hora sv. Kateřiny a Vejprty (využitelná pro cyklosturisty)
3. Volejbalový areál a tenisový areál v Ervěnicích, vysoká sportovní úroveň v oblasti volejbalu, tenisu, lyžování, kuželky a kvalitní trenérské kádry v jednotlivých sportovních odvětvích
4. Realizace projektu budování turistické infrastruktury na Červeném Hrádku, ubytovacích kapacit na koupališti a realizace projektu školícího střediska
 - Internetové stránky města a informační systém města

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007

PŘÍLOHA Č. 7 – HISTORICKÉ PAMÁTKY ÚSTECKÉHO KRAJE

V Ústeckém kraji se dochovaly historické památky z různých období a téměř všech architektonických slohů. Přípomínkou dávných časů jsou objevená **hradiště slovanských kmenů**, které do desátého století osidlovali území kraje. V horských oblastech a na některých osamocených vrcholech se zachovaly zříceniny středověkých hradů, např. **Tolštejn, Střekov, Hasištejn** a další. Tyto hrady vznikaly většinou v době kolonizace oblasti, na níž se zakládáním klášterů podílely různé církevní řády. Nejvýznamnějšími kláštery jsou např. **kapucínský klášter** v Rumburku, **klášter Brána apoštolů** v Postoloprtech aj. Architektonickými skvosty jsou zámky, které se dochovaly v různých stavebních stylech od renesance až po historizující slohy. Za zhlédnutí stojí

zejména **renesanční zámek v Budyni nad Ohří, barokní zámky v Bílině, Krásném Dvoře, novogotické zámky v Klášterci nad Ohří a v Trmicích** a mnohé další.

V Ústeckém kraji můžeme najít i několik architektonických rarit, např. tzv. **Koldům v Litvínově** nebo **pevnostní město Terezín**, které je jedinečnou ukázkou fortifikačního stavitelství z konce 18. století. V mnoha městech a obcích najdeme **roubené a hrázděné domy** a s **vesnickou architekturou** se můžeme blíže seznámit ve **skanzenu v Zubrnících**. (Podhorský M., 2004: s. 11)

PŘÍLOHA Č. 8 – SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ NA CHOMUTOVSKU

Správa sportovních zařízení Chomutov

Je to organizace zřízená Městem Chomutov, jejímž posláním je specifická služba, spočívající ve vytváření základních podmínek pro sportovní činnost sportovních klubů, oddílů i široké veřejnosti a jednotlivých občanů z Chomutova i jeho širokého okolí. Základní podmínky spatřuje město Chomutov a Správa sportovních zařízení v zajišťování materiálních, technických, provozních, organizačních a finančních předpokladů pro provoz, rozvoj a postupnou modernizaci stěžejních sportovních zařízení ve městě. (www.chomutov-mesto.cz, 23. 3. 2007)

Nejnavštěvovanější sportovní zařízení v Chomutově:

- ◆ Městská sportovní hala
- ◆ Sportovní hala Březenecká
- ◆ Městské lázně Chomutov
- ◆ Zimní stadion
- ◆ Letní stadion
- ◆ Squash centrum
- ◆ Golf klub
- ◆ Hokejbalový areál
- ◆ Minigolf Kamencové jezero
- ◆ Tiger Relax Klub
- ◆ Fotbalový areál I. a II.

Nejnavštěvovanější sportovní zařízení v Jirkově:

- ◆ Tenisové kurty (tenisový klub)
 - ◆ Fotbalový stadion
 - ◆ Karate sport klub
 - ◆ Klub stolního tenisu
 - ◆ Kuželkářský klub Slovan
 - ◆ Lyžařský klub Slovan
 - ◆ Volejbalový klub
 - ◆ Sportovní klub Policie Hvězda Jirkov
- a mnohá další...

PŘÍLOHA Č. 9 – UKÁZKA SENIORSKÉ SLEVY V CENÍKU CK FIRO TOUR

Obr. 19 – Seniorská sleva v CK FiroTour

Seniorská sleva 30%
ze základní katalogové ceny zájezdu pro jednu dospělou osobu

Platí pro tyto ubytovací kapacity a odletové termíny:

Kréta – Heraklion: Edem Beach ♦♦♦, Kalypso ♦♦♦, Cactus Beach ♦♦♦♦, Knossos Royal Village ♦♦♦♦

10/11 nocí, odlety z Prahy 09.05., 19.05., 30.05., 09.06., 11.07., 01.09., 03.10., 13.10., ~~24.10.~~
10/11 nocí, odlety z Brna, Ostravy, Pardubic 30.05., 09.06., 11.07., 01.09., 03.10.
7/14 nocí, odlety z Prahy 05.05., 12.05., 19.05., 26.05., 02.06., 09.06., 28.07., 01.09., ~~29.09.~~
06.10., 13.10., 20.10., 27.10.

Kréta – Chania: Evilion ♦♦♦, Edem Beach ♦♦♦, Marina Sands ♦♦♦

10/11 nocí, odlety z Prahy 19.05., 30.05., 09.06., 11.07., 01.09., 03.10.

Sleva je platná při ubytování 2 společně cestujících seniorů v jednom 2lůžkovém pokoji a není možno ji kombinovat s žádnou jinou slevou. Nabídka je limitována, cestovní kancelář má právo v případě vyčerpání míst nabídku ukončit.

V naší cestovní kanceláři myslíme i na speciální nabídky pro osoby nad 60 let.

Pro seniory cestující společně a ubytované ve 2lůžkovém pokoji.

Nabídka platí pro vybrané termíny a kapacity, u každé destinace naleznete v úvodu rozpis.

Zdroj: www.jirkov.cz, 28. 3. 2007